

KONWENCJA HĄDLOWA I NAWIGACYJNA

między Polską a Rumunją, podpisana w Warszawie dnia 23 czerwca 1930 r.

(Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 25 lutego 1932 r. — Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 282).

Przekład.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,
MY, IGNACY MOŚCICKI,
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wie-
dzieć należy, wiadomem czynimy:

W dniu dwudziestym trzecim czerwca tysiąc
dziewięćset trzydziestego roku podpisana została

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,
NOUS, IGNACY MOŚCICKI,
PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

à tous ceux qui ces présentes Lettres verront,
Salut:

Une Convention de Commerce et de Naviga-
tion ayant été signée entre le Gouvernement de la

w Warszawie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Rumunii konwencja handlowa i nawigacyjna z protokołem końcowym, aneksami A, B, C, D, aneksem do art. 16 konwencji, dwiema notami dołączonymi do konwencji i wymienionemi dnia 23 czerwca 1930 r., protokołem z dnia 23 czerwca 1930 r. dotyczącym konwencji weterynaryjnej polsko-rumuńskiej w sprawie przywozu zwierząt oraz surowych produktów zwierzęcych, konwencją weterynaryjną wraz z protokołem końcowym i czterema wzorami świadectw weterynaryjnych o następującem brzmieniu dosłownem:

KONWENCJA HANDLOWA I NAWIGACYJNA

między Polską a Rumunją.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej z jednej strony, a Jego Królewska Mość Król Rumunii z drugiej, ożywieni pragnieniem rozwinięcia i większego zacieśnienia więzów gospodarczych, łączących oba kraje oraz uregulowania między niemi stosunków handlowych i nawigacyjnych, postanowili zawrzeć w tym celu konwencję i mianowali jako swych pełnomocników:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

Pana Alfreda WYSOCKIEGO, Doktora Praw, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i

Pana Mieczysława SOKOŁOWSKIEGO, Dyrektora Departamentu Handlowego w Ministerstwie Przemysłu i Handlu w Warszawie,

Jego Królewska Mość Król Rumunii:

Pana Jerzego DAVIDESCO swego Chargé d'Affaires p. i. i

Pana Cezarego POPESCO, Dyrektora Departamentu Przemysłowego Ministerstwa Przemysłu i Handlu w Bukareszcie,

KTÓRZY, po zakomunikowaniu sobie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł 1.

Obywatele każdej z dwóch Wysokich Układających się Stron będą korzystali na terytorjum drugiej Strony z traktowania państwa najbardziej uprzywilejowanego, o ile chodzi o osiedlanie się, pobyt, wykonywanie handlu, przemysłu, rzemiosł i zawodów, prawo posiadania, nabywania, zajmowania, dzierżawienia wszelkich dóbr ruchomych i nieruchomości i dysponowania niemi w jakikolwiek bądź sposób, jak również o prawo tworzenia towarzystw o charakterze gospodarczym, — stosując się przytem do ustaw i przepisów krajowych.

République de Pologne et le Gouvernement du Royaume de Roumanie à Varsovie le vingt trois juin mil neuf cent trente avec un Protocole Final, les annexes A, B, C, D, l'annexe à l'art. 16 de la Convention, deux notes annexées à la Convention et échangées le 23 juin 1930, le Protocole en date du 23 juin 1930 concernant la Convention Vétérinaire polono-roumaine d'importation des animaux et des produits animaux bruts, une Convention Vétérinaire avec un Protocole Final et quatre modèles de certificats vétérinaires dont la teneur suit:

CONVENTION DE COMMERCE ET DE NAVIGATION

entre la Pologne et la Roumanie.

Le Président de la République de Pologne d'une part, et Sa Majesté le Roi de Roumanie de l'autre animés du désir de développer et de resserrer davantage les liens économiques unissant les deux Pays et de régler entre eux les relations de commerce et de navigation, ont résolu de conclure à cet effet une Convention et ont nommé pour leurs Plénipotentiaires, à savoir:

Le Président de la République de Pologne:

Monsieur Alfred WYSOCKI, Docteur en droit, Sous-Secrétaire d'Etat au Ministère des Affaires Étrangères et

Monsieur Mieczysław SOKOŁOWSKI, Directeur de Département au Ministère de l'Industrie et du Commerce à Varsovie;

Sa Majesté le Roi de Roumanie:

Monsieur Georges DAVIDESCO, Son Chargé d'Affaires p. i. i

Monsieur César POPESCO, Directeur Général de l'Industrie au Ministère de l'Industrie et du Commerce à Bucarest,

LESQUELS, après s'être communiqués leurs pleins pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article 1.

Les ressortissants de chacune des deux Hautes Parties Contractantes jouiront sur le territoire de l'autre Partie du traitement de la nation la plus favorisée, en ce qui concerne l'établissement, le séjour, l'exercice du commerce, de l'industrie, des métiers et professions, les droits de posséder, d'acquérir, d'occuper, de louer tous biens, meubles et immeubles, et d'en disposer de quelque manière que ce soit ainsi que le droit de former des sociétés de caractère économique en se conformant aux lois et réglemens du pays.

Artykuł 2.

Obywatele żadnej z Wysokich Układających się Stron nie będą poddani na terytorjum drugiej Strony o ile chodzi o ich osoby i mienie żadnym cłom, opłatom, podatkom lub należnościami jakiegokolwiek bądź nazwy i bez względu na to na czyj rachunek są one pobierane, innym lub wyższym, niż te które są pobierane od krajowców.

Postanowienia te nie stoją na przeszkodzie pobieraniu w wypadku konkretnym, bądź t. zw. opłat pobytowych, bądź opłat przypadających z dopełnienia formalności policyjnych, przyczem rozumie się, że obywatele obu krajów korzystać będą pod względem wysokości wspomnianych opłat z traktowania udzielonego obywatelom państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł 3.

Obywatele każdej z Wysokich Układających się Stron będą zwolnieni na terytorjum drugiej od wszelkiej obowiązkowej służby wojskowej.

Będą oni też zwolnieni zarówno w czasie wojny jak pokoju od wszelkich podatków lub opłat, jakiegokolwiek natury, nakładanych zamiast służby wojskowej, od wszelkich świadczeń i rekwizycji wojskowych osobistych, będą jednak poddani, w odniesieniu do ich dóbr ruchomych lub nieruchomych, które posiadają w kraju rekwizycjom i świadczeniom wojskowym i ciężarom kwaterek wojskowych na tych samych warunkach i w tych samych granicach co krajowcy.

Będą również zwolnieni od wszelkich obowiązkowych funkcji publicznych, samorządowych, administracyjnych lub sądowych z wyjątkiem jednak funkcji opieki i kurateli nad osobami swych współobywateli.

Będą też zwolnieni na terytorjum drugiej Układającej się Strony od wszelkich pożyczek przymusowych.

Artykuł 4.

Obywatele każdej z Wysokich Układających się Stron korzystać będą we wszystkim, co dotyczy ochrony prawnej i sądowej, ich osób i ich dóbr z tego samego traktowania co krajowcy.

W następstwie tego będą mieli wolny i łatwy dostęp do instancji wszelkiego stopnia sądownictwa drugiej Strony; będą mogli stawać w sądach i będą korzystali z przywileju pomocy sądowej na tych samych warunkach i w tych samych formach co krajowcy.

Będą też mogli dobierać sobie adwokatów, doradców i pełnomocników wszelkiego rodzaju, upoważnionych przez ustawy krajowe i korzystać będą pod tym względem z tych samych praw i przywilejów, jakie przysługują lub mogłyby przysługiwać krajowcom.

O ile chodzi o *cautio judicatum solvi* i bezpłatną pomoc sądową, sprawa jest uregulowana w specjalnych konwencjach.

Article 2.

Les ressortissants de chacune des Hautes Parties Contractantes ne seront pas assujettis sur le territoire de l'autre Partie en ce qui concerne leurs personnes et leurs biens à des droits, taxes, impôts ou contributions sous quelque dénomination que ce soit et sans égards pour le compte de qui ils sont perçus, autres ou plus élevés que ceux qui sont perçus sur les nationaux.

Ces dispositions ne font pas obstacle à la perception, le cas échéant, soit de taxes dites de séjour soit de taxes afférentes à l'accomplissement des formalités de police, étant entendu que les ressortissants des deux pays jouiront en ce qui concerne le taux desdites taxes du traitement accordé aux ressortissants de la nation la plus favorisée.

Article 3.

Les ressortissants de l'une des Hautes Parties Contractantes seront exempts sur le territoire de l'autre de tout service militaire obligatoire.

Ils seront exempts en temps de guerre et en temps de paix de tous impôts ou taxes de quelque nature que ce soit imposés au lieu de service militaire personnel, de toutes prestations et réquisitions militaires personnelles, mais ils pourront être soumis en ce qui concerne les biens meubles ou immeubles qu'ils possèdent dans le pays, aux réquisitions et aux prestations militaires et à la charge de logements militaires dans les mêmes conditions et les mêmes mesures que les nationaux.

Ils seront également dispensés de toute fonction officielle obligatoire municipale, administrative ou judiciaire à l'exception toutefois des fonctions du tutelle ou de curatelle sur les personnes ou sur les biens d'un de ses nationaux.

Ils seront également exempts sur le territoire de l'autre Haute Partie Contractante de tout emprunt forcé.

Article 4.

Les ressortissants de chacune des Hautes Parties Contractantes jouiront en tout ce qui concerne la protection légale et judiciaire de leur personne et de leurs biens du même traitement que les nationaux.

En conséquence ils auront libre et facile accès auprès des instances de tous degrés de juridiction de l'autre Partie, ils pourront ester en justice et ils jouiront du bénéfice de l'assistance judiciaire aux mêmes conditions et dans les mêmes formes que les nationaux.

Ils pourront également employer des avocats, avoués et agents de toutes classes, autorisés par les lois du pays et jouiront sous ce rapport des mêmes droits et avantages que ceux qui sont ou seraient accordés aux nationaux.

En ce qui concerne la „*Cautio judicatum solvi*” et l'assistance judiciaire gratuite, la matière est réglée par des Conventions spéciales.

Artykuł 5.

Article 5.

Spółki handlowe, przemysłowe, finansowe, ubezpieczeniowe, komunikacyjne, transportowe i inne o charakterze gospodarczym jak również wszelkie podobne przedsiębiorstwa mające osobowość prawną utworzone na terytorjum jednej z Wysokich Układających się Stron zgodnie z jej ustawodawstwem i mające tam swoją siedzibę prawną będą uznane przez drugą z Układających się Stron jako prawnie istniejące.

Les sociétés commerciales, industrielles, financières, d'assurance, de communication, de transport et autres de caractère économique ainsi que toutes les entreprises similaires ayant la personnalité juridique, constituées sur le territoire de l'une des Hautes Parties Contractantes conformément à leurs lois et y ayant leur siège social, seront reconnues comme existant régulièrement par l'autre Partie Contractante.

Legalność utworzenia ich i zdolność ich do występowania w sądach będą określone według ich statutów i według ustaw kraju, w którym spółki zostały utworzone.

La légalité de leur constitution et leur capacité d'ester en justice seront déterminées d'après leur statut et d'après la loi du pays où elles ont été constituées.

Dopuszczenie tych spółek do wykonywania ich handlu i przemysłu na terytorjum drugiej Układającej się Strony będzie uregulowane przez ustawy i postanowienia, które obowiązują lub mogłyby obowiązywać na tem terytorjum. Towarzystwa te, dopuszczone już, korzystać będą na terytorjum drugiej Strony pod każdym względem z traktowania przyznanego obywatelom państwa najbardziej uprzywilejowanego.

L'admission desdites sociétés à l'exercice de leur commerce et de leur industrie sur le territoire de l'autre Partie Contractante sera réglée par les lois et dispositions qui sont ou seraient en vigueur sur ce territoire. Ces sociétés une fois admises, jouiront sur le territoire de l'autre Partie à tout égard du traitement de la nation la plus favorisée.

Odnosnie do płacenia ceł, opłat, podatków lub należności jakiegokolwiek nazwy na terytorjum drugiej Układającej się Strony, wymienione spółki korzystać będą z traktowania przyznanego w artykule 2 obywatelom.

En ce qui concerne le payement des droits, taxes, impôts ou contributions sous quelque dénomination que ce soit sur le territoire de l'autre Partie Contractante, lesdites sociétés jouiront du traitement accordé à l'article 2 aux ressortissants.

Artykuł 6.

Article 6.

Aż do chwili, gdy będzie mogła zostać przyjęta w stosunkach między obiema Wysokimi Układającymi się Stronami pełna wolność handlu zakazy i ograniczenia importu i eksportu, które dla jakiegokolwiek powodu obowiązują lub obowiązywać będą na terytorjum celnem jednej z Wysokich Układających się Stron nie będą mogły być zastosowane do handlu drugiej strony, jeżeli zakazy te i ograniczenia nie dotyczą wszystkich innych państw.

Jusqu'au moment où l'entière liberté du commerce pourra être établie entre les deux Hautes Parties Contractantes, les prohibitions ou restrictions à l'importation ou à l'exportation qui sur le territoire douanier de l'une des Hautes Parties Contractantes sont ou seront mises en vigueur pour quelque raison que ce soit, ne pourront être appliquées au Commerce de l'autre Partie que dans les cas où ces prohibitions ou restrictions concerneraient tous les autres États.

Artykuł 7.

Article 7.

Zobowiązania zawarte w artykule poprzednim nie tamują w niczem sposobów zakazów i ograniczeń, do których powzięcia może być zmuszona każda z Wysokich Układających się Stron, jeżeli te zakazy i ograniczenia są równocześnie stosowane wobec wszystkich państw, znajdujących się w podobnych warunkach i skoro są one motywowane jedną z poniżej wymienionych przyczyn:

Les engagements stipulés à l'article précédent ne font point obstacle aux mesures de prohibitions ou restrictions que chacune des Hautes Parties Contractantes pourra être amenée à prendre, si ces prohibitions ou restrictions sont en même temps applicables à tous les pays se trouvant dans les mêmes conditions et pour l'une des raisons ci-après énumérées:

a) zakazy lub ograniczenia z przyczyn bezpieczeństwa publicznego,

a) prohibitions ou restrictions pour raison de sûreté publique;

b) zakazy lub ograniczenia dla celów policji sanitarnej, dla zabezpieczenia ochrony ludzi, zwierząt lub roślin, przeciw chorobom lub pasorzytom, nie naruszając jednak postanowień konwencji specjalnych, które zostały lub mogłyby zostać zawarte w tych sprawach,

b) prohibitions ou restrictions pour raison de police sanitaire en vue d'assurer la protection des hommes, des animaux ou des plantes, contre les maladies ou les parasites, sans préjudice toutefois des dispositions des Conventions spéciales qui sont ou pourraient être conclues en ces matières;

c) zakazy lub ograniczenia odnoszące się do obrotu bronią, amunicją i materiałem wojennym, oraz w wypadkach nadzwyczajnych wszelkiego innego zaopatrzenia wojennego,

c) prohibitions ou restrictions relatives au trafic des armes, munitions et matériel de guerre et, dans des circonstances exceptionnelles, de tout autre approvisionnement de guerre;

d) zakazy i ograniczenia przewidziane do rozciągnięcia ustawodawstwa wewnętrznego dotyczącego produkcji, obrotu, transportu lub konsumpcji wewnątrz kraju towarów krajowych tego samego rodzaju na towary zagraniczne, które to postanowienia odnoszą się również do towarów stanowiących lub mogących stanowić przedmiot monopola państwowego lub monopola udzielonego przez Państwo;

e) zakazy i ograniczenia konieczne dla wypełnienia pewnych zobowiązań międzynarodowych, w których uczestniczą również Wysokie Układające się Strony.

Artykuł 8.

Produkty naturalne i wyroby pochodzące lub przychodzące z terytorjum celnego polskiego, wyliczone w liście A, załączonej do niniejszej umowy, będą dopuszczone w imporcie do Rumunii za opłatą ceł oznaczonych w wymienionej liście lub ceł niższych, które Rumunia może przyznać tym samym produktom jakiegokolwiek państwa obcego.

Produkty naturalne i wyroby pochodzące i przybywające z terytorjum celnego polskiego wyliczone w załączonej liście C, w imporcie do Rumunii będą dopuszczone do traktowania przyznanego państwu obcemu najbardziej uprzywilejowanemu, korzystając również ze stawek taryfy minimalnej, tam wszędzie, gdzie stawki te istnieją.

Artykuł 9.

Produkty naturalne lub wyroby pochodzące i przybywające z Rumunii wyliczone w załączonej liście B, będą dopuszczone przy ich imporcie na terytorjum celne Polski za opłatą ceł oznaczonych w wymienionej liście, lub ceł niższych, których Polska będzie mogła udzielić na te same produkty jakiegokolwiek kraju obcego.

Produkty naturalne i wyroby pochodzące i przybywające z Rumunii wymienione w załączonej liście D, przy ich imporcie na terytorjum celne Polski będą dopuszczone do traktowania udzielonego lub które mogłyby być udzielone krajowi obcemu najbardziej uprzywilejowanemu.

Artykuł 10.

Produkty naturalne i wyroby wywożone z terytorjum celnego jednej z Wysokich Układających się Stron z przeznaczeniem na terytorjum drugiej, korzystać będą, o ile chodzi o cła i opłaty eksportowe, z najbardziej dogodnego systemu, jaki każda z Wysokich Układających się Stron udziela lub mogłaby udzielić czy to na stałe czy czasowo każdemu trzeciemu krajowi.

Artykuł 11.

Wysokie Układające się Strony zapewniają sobie odnośnie do wszelkich formalności celnych, podobnie jak do składu, reeksportu, przeładowania i tranzytu korzyści traktowania udzielone lub mo-

d) prohibitions ou restrictions destinées à étendre aux marchandises étrangères les dispositions de la législation intérieure concernant la production, le trafic, le transport ou la consommation à l'intérieur du pays les marchandises nationales de même espèce, ces dispositions visant également les marchandises qui font ou feront l'objet d'un monopole d'État ou d'un monopole octroyé par l'État;

e) prohibitions ou restrictions nécessaires pour l'accomplissement de certains engagements internationaux auxquels les Hautes Parties Contractantes sont également participantes.

Article 8.

Les produits naturels ou fabriqués, originaires ou en provenance du territoire douanier polonais énumérés dans la liste annexe A, seront admis à leur importation en Roumanie, en acquittant les droits fixés par ladite liste, ou les droits plus réduits que la Roumanie pourrait concéder aux mêmes produits d'un pays étranger quelconque.

Les produits naturels ou fabriqués, originaires et en provenance du territoire douanier polonais, énumérés dans la liste annexe C, seront admis à leur importation en Roumanie, au traitement accordé ou qui pourrait être accordé au pays étranger le plus favorisé, en bénéficiant aussi des droits du tarif minimum, dans tous les cas où ces droits existent.

Article 9.

Les produits naturels ou fabriqués, originaires et en provenance de la Roumanie, énumérés dans la liste annexe B, seront admis à leur importation sur le territoire douanier polonais en acquittant les droits fixés par ladite liste, ou les droits plus réduits que la Pologne pourrait concéder aux mêmes produits d'un pays étranger quelconque.

Les produits naturels ou fabriqués, originaires et en provenance de la Roumanie, énumérés dans la liste annexe D, seront admis à leur importation sur le territoire douanier polonais au traitement accordé ou qui pourrait être accordé au pays étranger le plus favorisé.

Article 10.

Les produits naturels ou fabriqués du territoire douanier de l'une des Hautes Parties Contractantes exportés à destination du territoire douanier de l'autre, bénéficieront, en ce qui concerne les droits et taxes à l'exportation, du régime le plus favorable que chacune des Hautes Parties Contractantes accorde ou pourrait accorder soit à titre permanent, soit à titre temporaire à tout pays tiers.

Article 11.

Les Hautes Parties Contractantes se garantissent en ce qui concerne toutes les formalités douanières, ainsi que par rapport à l'entreposage, à la réexportation, au transbordement et au transit, le bénéfice

gące być udzielonemi państwu najbardziej uprzywilejowanemu.

Wobec tego wszelki przywilej lub immunitet udzielony lub który mógłby być udzielony w tym względzie jakiemukolwiek trzeciemu państwu, będzie natychmiast i bez żadnej kompensaty rozciągnięty na drugą Wysoką Układającą się Stronę.

Artykuł 12.

Z reguły przy wywozie produktów jednej z dwóch Wysokich Układających się Stron na terytorjum drugiej nie będzie wymagane przedstawianie świadectw pochodzenia.

Wszakże jeżeli jedna z dwóch Wysokich Układających się Stron poddaje produkty kraju trzeciego wyższym cłom niż te, które są stosowane do tychże produktów drugiej strony, lub jeżeli poddaje produkty trzeciego kraju zakazom i ograniczeniom importowym niestosowanym do tych samych produktów drugiej strony, będzie ona mogła uzależnić stosowanie niższych ceł przywozowych do produktów przybywających od drugiej strony, lub ich dopuszczenie do wwozu, od przedstawienia świadectwa pochodzenia przy ich przywozie.

Obie Wysokie Układające się Strony zobowiązują się czuwać, aby handlowi nie stały na przeszkodzie zbędne formalności przy wystawianiu świadectw pochodzenia.

Świadectwa pochodzenia będą wydawane albo przez izby handlowe lub izby przemysłowo-handlowe, albo przez izby rolnicze, bądź przez władze celne, w Polsce przez władze wojewódzkie (urzędy wojewódzkie), względnie przez każdą inną władzę lub organizację gospodarczą, na którą się zgodzi kraj przeznaczenia na prośbę kraju pochodzenia. W wypadku, gdyby świadectwa pochodzenia nie miały być wydawane przez władzę rządową, rząd kraju importującego może żądać, aby były one wzywane przez kompetentne władze dyplomatyczne lub konsularne w miejscu, z którego są wysyłane towary.

Przesyłki pocztowe będą zwolnione od świadectwa pochodzenia, jeżeli będzie chodziło o przywóz nie mający charakteru handlowego.

We wszystkich wypadkach w których jeden z dwu Rządów zawiadomi drugi, że dokonane zostały oszukańcze czyny, przy wydawaniu omawianych świadectw pochodzenia, Rząd do którego będzie skierowana skarga natychmiast zarządzi specjalne dochodzenie w sprawie inkryminowanych faktów i o ich rezultacie zawiadomi rząd wnoszący skargę; w wypadku koniecznym przedsięwzięcie wszelkie możliwe środki uniemożliwienia dalszego trwania podobnych nadużyć.

Świadectwa pochodzenia będą ułożone bądź to w języku kraju pochodzenia, bądź w języku kraju przeznaczenia; w pierwszym wypadku władze kraju przeznaczenia będą mogły żądać tłumaczenia.

Artykuł 13.

Jeżeli jedna z Wysokich Układających się Stron uzależnia traktowanie towarów w przywozie

du traitement accordé ou à accorder à la nation la plus favorisée.

En conséquence, toute faveur ou immunité concédée ou qui pourrait être concédée, sous ce rapport, à une tierce puissance quelconque, sera étendue immédiatement et sans aucune compensation à l'autre Haute Partie Contractante.

Article 12.

En règle générale la production d'un certificat d'origine ne sera pas requise à l'importation des produits de l'une des deux Hautes Parties Contractantes dans le territoire de l'autre.

Toutefois, si l'une des deux Hautes Parties Contractantes soumet les produits d'un tiers pays à des droits plus élevés que ceux appliqués aux mêmes produits de l'autre Partie, ou si elle assujettit les produits d'un tiers pays à des prohibitions ou restrictions d'importation non applicables aux mêmes produits de l'autre Partie, elle aura la faculté de faire dépendre l'application des droits d'entrée les plus réduits aux produits provenant de l'autre Partie, ou leur admission à l'entrée, de la présentation d'un certificat d'origine à leur importation.

Les deux Hautes Parties Contractantes s'engagent à veiller à ce que le commerce ne soit pas entravé par des formalités superflues dans l'expédition des certificats d'origine.

Les certificats d'origine seront délivrés soit par les Chambres de Commerce ou les Chambres de l'Industrie et du Commerce ou par les Chambres de l'Agriculture, soit par les autorités douanières, en Pologne les autorités palatinales (urzędy wojewódzkie), soit par toute autre autorité ou groupement économique, que le pays destinataire aura agréé sur la demande du pays d'origine. Dans le cas où les certificats ne seraient pas délivrés par une autorité gouvernementale, le Gouvernement du pays importateur pourra exiger qu'ils soient visés par les autorités diplomatiques ou consulaires compétentes pour le lieu d'où les marchandises sont expédiées.

Les colis postaux seront dispensés du certificat d'origine, quand il s'agira d'une importation ne revêtant pas un caractère commercial.

Dans tous les cas où l'un des deux Gouvernements signalera à l'autre que des pratiques frauduleuses se sont produites dans la délivrance desdits certificats, le Gouvernement, auquel la plainte aura été adressée, provoquera immédiatement une enquête spéciale sur les faits incriminés, et en communiquera le résultat au Gouvernement plaignant; il prendra, le cas échéant, toutes mesures en son pouvoir pour prévenir la continuation desdites pratiques frauduleuses.

Les certificats d'origine seront rédigés soit dans la langue du pays d'origine, soit dans la langue du pays de destination; dans le premier cas, les autorités du pays de destination pourront exiger une traduction.

Article 13.

Dans la mesure où l'une des Hautes Parties Contractantes fait dépendre le traitement des marchand-

od poszczególnych warunków dotyczących ich składu, stopnia ich czystości, zdrowotności, miejsca pochodzenia lub wszelkiego innego warunku tego rodzaju, natenczas oba Rządy zbadają wspólnie czy nie możnaby formalności kontroli stwierdzających, że towar odpowiada wymaganym warunkom, uprościć zapomocą świadectw, wystawianych w należytym formie przez właściwe władze lub organizacje kompetentne kraju eksportowego.

W razie gdyby obydwaj Rządy zgodziły się na to, ustalą one wspólnie postępowanie co do sprawdzenia wymaganych warunków. Oprócz tego wyznaczą one władze lub organizacje powołane do wystawienia świadectw, treści tych świadectw, zasad, które winny być stosowane przy ich ustalaniu, formalności dla zabezpieczenia tożsamości towarów, a w odnośnym wypadku także postępowanie przy braniu próbek.

Rozumie się, że kraj przeznaczenia nawet w razie przedstawienia mu świadectw zgodnych z postanowieniami tego artykułu, będzie miał prawo do zbadania wspomnianych świadectw pod względem ich autentyczności i tożsamości.

Artykuł 14.

System przywozu, tranzytu, przeładowania i przewozu zwierząt, będzie określony wymaganiami natury sanitarno-weterynaryjnej, zgodnie z ustawodawstwem policji sanitarno-weterynaryjnej każdego kraju.

W tym celu obie Wysokie Układające się Strony zawarły załączoną konwencję weterynaryjną, stanowiącą część integralną niniejszej konwencji.

Artykuł 15.

Podatki i opłaty wewnętrzne pobierane na rzecz Państwa, gmin lub korporacji, które obciążają lub będą obciążały produkcję, przeróbkę lub spożycie artykułu na terytorjum jednej z Wysokich Układających się Stron, nie dotkną pod żadnym pozorem produktów drugiej w stopniu wyższym lub w sposób bardziej uciążliwy, aniżeli produktów krajowych tego samego gatunku, lub też w braku takowych — produktów kraju najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł 16.

Kupcy, fabrykanci i inni przemysłowcy obu Wysokich Układających się Stron, którzy dowiodą przez przedstawienie specjalnej karty legitymacyjnej, wydanej przez kompetentne władze ich kraju, że są oni uprawnieni do wykonywania tam swego handlu lub swego przemysłu i że uiszczają tam opłaty i podatki ustawowo przewidziane, będą mieli prawo, bądź osobiście, bądź przez komiwożerów pozostających w ich służbie, czynić zakupy na terytorjum drugiej Układającej się Strony u kupców lub przemysłowców albo w lokalach sprzedaży publicznej.

Będą oni mogli również przewidywać zamówienia także na podstawie próbek u kupców lub in-

ses importées des conditions particulières relatives à leur composition, au degré de leur pureté, aux qualités de leur salubrité, au lieu de leur origine ou à toute autre condition de même ordre, les deux Gouvernements examineront ensemble si les formalités de contrôle, prouvant que la marchandise répond aux conditions exigées, ne pourraient être simplifiées au moyen de certificats, délivrés en forme due par les autorités ou organisations compétentes du pays d'exportation.

Au cas, où les deux Gouvernements seraient d'accord sur ce point, ils établiront ensemble la procédure en ce qui concerne la vérification des conditions requises. En outre, ils désigneront les autorités ou organisations appelées à adresser les certificats, le contenu desdits certificats, les principes à appliquer dans leur établissement, les formalités pour garantir l'identité des marchandises et, le cas échéant, la procédure d'échantillonnage.

Il est entendu que le pays destinataire aura le droit, même dans le cas où il lui serait présenté des certificats conformes aux stipulations de cet article, de procéder à la vérification desdits certificats en ce qui concerne leur authenticité et leur identité.

Article 14.

Le régime de l'importation, du transit, du transbordement et du passage des animaux sera déterminé par les exigences d'ordre sanitaire vétérinaire, conformément aux lois de police sanitaire vétérinaire de chaque pays.

À cet effet, les deux Hautes Parties Contractantes ont conclu une Convention Vétérinaire ci-annexée, faisant partie intégrale de la présente Convention.

Article 15.

Les droits et taxes intérieurs perçus pour le compte de l'État, des Communes ou des Corporations qui grèvent ou grèveront la production, la fabrication ou la consommation d'un article, dans le territoire de l'une des Hautes Parties Contractantes, ne frapperont sous aucun motif, les produits de l'autre Partie d'une manière plus forte ou plus gênante que les produits indigènes de même espèce ou, à défaut de ces produits, que ceux de la nation la plus favorisée.

Article 16.

Les négociants, fabricants et autres industriels des deux Hautes Parties Contractantes qui prouveront, par la présentation d'une carte de légitimation spéciale, délivrée par les autorités compétentes de leur pays, qu'ils y sont légalement autorisés à exercer leur commerce ou leur industrie et qu'ils y payent les taxes et impôts prévus par les lois, auront le droit soit personnellement soit par des voyageurs à leur service, de faire des achats dans le territoire de l'autre Partie Contractante, chez les négociants ou industriels ou dans les locaux de vente publique.

Ils pourront aussi prendre des commandes, même sur échantillon chez les négociants ou autres per-

nych osób, które w swoim handlu lub przemyśle używają towarów, odpowiadających tym próbkom. Ani w jednym ani w drugim kraju nie będą oni podlegali z tego tytułu uiszczeniu specjalnej opłaty.

Komiwojażerowie handlowi, wymienieni w ustępie 1, zaopatrzeni w kartę legitymacyjną zgodną z wzorem załączonym do konwencji, wydaną przez władze ich odnośnego kraju, będą mieli wzajemne prawo posiadania przy sobie próbek i wzorów, ale nie towarów.

Wysokie Układające się Strony będą sobie wzajemnie podawały do wiadomości, które władze powołane są do wydawania kart legitymacyjnych, jak również przepisy do których komiwojażerowie winni się stosować przy wykonywaniu swego handlu.

Powyższe postanowienia nie stosują się do przemysłu, kolportażu oraz poszukiwania zamówień u osób, nie uprawiających ani przemysłu ani handlu i Wysokie Układające się Strony zastrzegają sobie pod tym względem zupełną swobodę swego ustawodawstwa.

Artykuł 17.

Próbki i wzory podlegające cła wwozowemu, a nie zakazane, przywożone przez fabrykantów lub kupców, osiadłych na terytorjum jednej z Wysokich Układających się Stron, bądź osobiście, bądź za pośrednictwem swych handlowych komiwojażerów są prowizorycznie dopuszczone bez cła na terytorjum obu krajów pod warunkiem zdeponowania cła importowego lub kaucji, gwarantującej ewentualne uiszczenie tych cel.

Uważa się za próbki lub wzory wszelkie specyfiki określonego towaru, odpowiadające podwójnemu warunkowi: że dają się łatwo utożsamiać przy wywozie powrotnym i że nie przedstawiają ilości lub wartości, które w swej całości mogłyby je pozbawić zwykłego charakteru próbek.

Władze celne każdej z Wysokich Układających się Stron będą uważały za dostateczne celem późniejszego rozpoznania tożsamości próbek lub wzorów znaki, które zostaną na nich przyłożone przez urząd celny drugiej Wysokiej Układającej się Strony, pod warunkiem, że do owych próbek lub wzorów winna być dołączona lista opisowa poświadczona przez władze celne tej Strony. Znaki dodatkowe będą mogły jednak być przyłożone na próbkach lub wzorach przez urząd celny kraju, do którego są przywożone we wszystkich wypadkach, gdyby uważał on to uzupełnienie gwarancji za niezbędne dla zapewnienia rozpoznania tożsamości próbek lub wzorów przy ich wywozie powrotnym. Poza tym ostatnim wypadkiem, sprawdzanie celne będzie polegało jedynie na rozpoznaniu tożsamości próbek i określeniu wysokości cel i opłat, któreby ewentualnie były wymagane.

Próbki lub wzory będą musiały być wywiezione zpowrotem a termin wywozu powrotnego ustala się najwyżej sześciomiesięczny z wyjątkiem wypadków przedłużenia, którego udzielenie zastrzeżone jest zarządowi celnemu kraju importowego.

sonnes qui, pour leur commerce ou leur industrie, utilisent des marchandises correspondant à ces échantillons. Ni dans un pays, ni dans l'autre, ils ne seront soumis à ce titre au paiement d'une taxe spéciale.

Les voyageurs de commerce visés à l'alinéa 1 munis d'une carte de légitimation conforme au modèle annexé à la Convention, délivrée par les autorités de leurs pays respectifs, auront le droit réciproque d'avoir avec eux des échantillons et des modèles mais non des marchandises.

Les Hautes Parties Contractantes se donneront réciproquement connaissance des autorités chargées de délivrer les cartes de légitimation, ainsi que des dispositions auxquelles les voyageurs doivent se conformer dans l'exercice de leur commerce.

Les dispositions ci-dessus ne s'appliquent pas aux industries ambulantes, au colportage et à la recherche de commandes chez les personnes n'exerçant ni industrie, ni commerce, et les Hautes Parties Contractantes se réservent à cet égard l'entière liberté de leur législation.

Article 17.

Les échantillons et modèles passibles de droits d'entrée et non frappés de prohibition, importés par les fabricants ou commerçants établis sur le territoire de l'une des Hautes Parties Contractantes, soit personnellement, soit par l'intermédiaire de voyageurs de commerce à leur service, sont admissibles en franchise provisoire sur le territoire des deux pays, moyennant consignation des droits d'entrée ou acquit à caution, garantissant le paiement éventuel de ces droits.

Sont considérés comme échantillons ou modèles tous les spécimens d'une marchandise déterminée, sous la double condition qu'ils soient susceptibles d'être facilement identifiés lors de la réexportation et qu'ils ne représentent pas des quantités ou valeurs qui, dans leur ensemble, puissent leur enlever le caractère usuel d'échantillons.

Les autorités douanières de chacune des Hautes Parties Contractantes considéreront comme suffisantes, en vue de la reconnaissance ultérieure de l'identité des échantillons ou modèles, les marques qui y auront été apposées par la douane de l'autre Haute Partie Contractante, à condition que ces échantillons ou modèles soient accompagnés d'une liste descriptive certifiée par les autorités douanières de cette Partie. Des marques supplémentaires pourront cependant être apposées sur les échantillons ou modèles par la douane du pays d'importation, dans tous les cas où celle-ci jugerait que ce complément de garantie est indispensable pour assurer l'identification des échantillons ou modèles, lors de la réexportation. Hormis ce dernier cas, la vérification douanière consistera simplement à reconnaître l'identité des échantillons et à déterminer le montant des droits et taxes éventuellement exigibles.

Les échantillons ou modèles devront être réexportés et le délai de réexportation est fixé à 6 mois, au maximum, sauf le cas de prolongation, dont l'octroi est réservé à l'administration douanière du pays d'importation.

Po wygaśnięciu przepisane go terminu cła przywozowe, zdeponowane lub zagwarantowane za pomocą kaucji, przechodzą na własność Skarbu lub zostają zaliczone na jego korzyść, o ile nie zostanie ustalane, że w tym okresie próbki lub wzory zostały wywiezione zpowrotem.

Jeżeli przed wygaśnięciem powyższego terminu, próbki lub wzory zostaną przedstawione celem powrotnego wywozu do biura celnego otwartego w tym celu, biuro to, stwierdziwszy przez sprawdzenie, że przedstawione mu artykuły są właśnie temi, dla których pozwolenie przywozu zostało wydane, będzie musiało zwrócić cła zdeponowane przy przywozie lub wydać niezbędne zarządzenia dla zwolnienia kaucji.

Oba Rządy będą ogłaszały listę biur, którym zostaną nadane te uprawnienia.

Od importującego nie będzie się wymagało żadnych opłat, z wyjątkiem opłat stempowych za wydanie zaświadczenia lub pozwolenia oraz za przyłożenie znaków mających zapewnić tożsamość próbek lub wzorów.

Postanowienia niniejszego artykułu stosują się do próbek i wzorów, podlegających cłom przywozowym, a nie zakazanych, przywożonych przez fabrykantów, kupców lub komiwojażerów handlowych, wymienionych w ustępie 1, nawet jeśli ci fabrykanci, kupcy lub komiwojażerowie nie wiozą samych tych próbek i wzorów.

Artykuł 18.

Traktowanie narodu najbardziej uprzywilejowanego, przewidziane w poprzednich artykułach, nie będzie obejmowało:

a) przywilejów, które zostały lub mogłyby być przyznane przez jedną z Wysokich Układających się Stron dla ułatwienia handlu granicznego z krajami graniczącymi w pasie nie przekraczającym 15 km. po jednej i drugiej stronie granicy;

b) specjalnego systemu, który Rumunja mogłaby wprowadzić w dziedzinie taryfowej dla przywozu, przeznaczonego do ułatwienia rozrachunku finansowego z krajami, które pozostawały z nią w stanie wojny od r. 1916 do 1918;

c) korzyści specjalnych wynikających z unji celnej;

d) prowizorycznego systemu celnego ustanowionego między Górnym Śląskiem Polskim, a Górnym Śląskiem Niemieckim przez konwencje niemiecko-polską, dotyczącą Górnego Śląska, podpisaną w Genewie 15 maja 1922 r.

Artykuł 19.

Obie Wysokie Układające się Strony przyznają sobie wzajemnie swobodę tranzytu przez swe terytoria i zobowiązują się nie ściągać z tego tytułu żadnej opłaty tranzytowej.

Wogóle obie Wysokie Układające się Strony zastosują się, o ile chodzi o tranzyt do postanowień zawartych w konwencji i statucie o wolności tranzytu, podpisanych w Barcelonie 20 kwietnia 1920 r.

Une fois le délai réglementaire expiré, le montant des droits d'entrée consigné ou garanti par une caution, sera acquis au Trésor ou recouvré à son profit, à moins qu'il ne soit établi que dans ce délai, les échantillons ou modèles ont été réexportés.

Si, avant l'expiration du délai sus-dit, les échantillons ou modèles sont présentés à un bureau de douane, ouvert à cet effet, pour être réexportés, ce bureau, après avoir constaté, par une vérification que les articles qui lui sont présentés sont bien ceux pour lesquels a été délivré le permis d'importation, devra restituer le montant des droits déposés à l'importation, ou prendre les mesures nécessaires pour la décharge de la caution.

Les deux Gouvernements publieront la liste des bureaux, auxquels ces attributions auront été conférées.

Il ne sera exigé de l'importateur aucun frais, à l'exception toutefois des droits de timbre pour la délivrance du certificat ou permis et pour l'apposition des marques destinées à assurer l'identité des échantillons ou modèles.

Les dispositions du présent article sont applicables aux échantillons et modèles passibles des droits d'entrée et non frappés de prohibition, emportés par les fabricants, commerçants ou voyageurs de commerce visés à l'alinéa 1, même si ces fabricants, commerçants ou voyageurs n'accompagnent pas ces échantillons et modèles.

Article 18.

Le traitement de la nation la plus favorisée prévu aux articles précédents ne comprendra pas:

a) les privilèges qui sont ou pourraient être accordés par une des Hautes Parties Contractantes pour faciliter le trafic frontalier avec les pays limitrophes dans une zone n'excédant pas 15 km de part et d'autre de la frontière;

b) le régime spécial que la Roumanie pourrait instituer en matière tarifaire pour les importations destinées à faciliter le règlement financier avec les pays qui ont été en état de guerre avec elle de 1916 à 1918;

c) les avantages spéciaux résultant d'une Union Douanière;

d) le régime douanier provisoire institué entre la Haute-Silésie Polonaise et la Haute-Silésie Allemande par la Convention Germano-Polonaise relative à la Haute-Silésie, signée à Genève, le 15 Mai 1922.

Article 19.

Les deux Hautes Parties Contractantes s'accorderont réciproquement la liberté du transit à travers leur territoire, et elle s'engagent à ne percevoir de ce chef aucun droit de transit.

En général, les deux Hautes Parties Contractantes se conformeront, quant au transit, aux dispositions contenues dans la Convention et le Statut sur la liberté du transit, signé à Barcelone, le 20 Avril 1921.

Artykuł 20.

Do wszystkich spraw, dotyczących komunikacji kolejowej Wysokie Układające się Strony będą stosowały w swych wzajemnych stosunkach postanowienia konwencji i statutu o międzynarodowym ustroju kolei, ustalonych w Genewie 9 grudnia 1923 również jak i postanowienia konwencji berneńskiej z 23 października 1924 r.

Artykuł 21.

Każda z Wysokich Układających się Stron zobowiązuje się pod warunkiem wzajemności, zapewnić okrętom drugiej Strony w portach morskich, pozostających pod jej zwierzchnictwem lub władzą traktowanie narówni ze swojemi własnymi okrętami, o ile chodzi o wolny dostęp do portu, jego użycie i całkowite korzystanie z udogodnień, których ona udziela żegludze, operacjom handlowym statków, ich ładunkom i pasażerom ułatwieniom w załadunku i wyładunku, jak również w opłatach i taksach wszelkiego rodzaju pobieranych przez rząd, władze publiczne, koncesjonariuszy, zakłady wszelkiego rodzaju lub też w ich imieniu.

Artykuł 22.

Będą zupełnie zwolnione od opłat tonażowych i ekspedycyjnych w portach każdego z obu krajów:

- 1) okręty, które wszedłszy pod balastem skądkolwiek bądź, wypłyną z nich także pod balastem;
- 2) okręty, które weszły do portu z ładunkiem, bądź zmuszone do przymusowego postoju, wypłyną z niego nie dokonawszy żadnej operacji handlowej.

Nie będą uważane w wypadku przymusowego postoju jako operacje handlowe wyładunek, przeładunek na inny okręt w razie niezdatności do żeglugi pierwszego, niezbędne wydatki na wyżywienie załogi, ani też sprzedaż towarów uszkodzonych, o ile administracja celna udzieli na to pozwolenia.

Rozumie się, że postanowienia niniejszego artykułu nie dotyczą opłat sanitarnych, pilotażowych i z tytułu czynności ratowniczych, które pobierane będą we wszystkich wypadkach, przewidzianych przez ustawodawstwo krajowe i byleby tylko nie robiono różnicy między okrętami krajowemi, a okrętami drugiej Wysokiej Układającej się Strony.

Artykuł 23.

Okręty każdej z Wysokich Układających się Stron będą mogły przechodzić z portu jednego z dwóch układających się krajów do drugiego lub kilku portów tegoż kraju, bądź celem załadunku tam lub uzupełnienia swego ładunku przeznaczonego dla zagranicy, bądź ładunku, przywiezionego z zagranicy, lub części złożenia tegoż, przyczem nie będą płaciły innych opłat niż te, którym w podobnych wypadkach są lub będą poddawane okręty krajowe.

Article 20.

Pour toutes les questions relatives aux communications par voies ferrées, les Hautes Parties Contractantes appliqueront, dans leurs relations réciproques, les dispositions de la Convention et du Statut sur le régime international des voies ferrées établis à Genève le 9 Décembre 1923, ainsi que les dispositions des Conventions de Berne du 23 Octobre 1924.

Article 21.

Chacune des deux Hautes Parties Contractantes s'engage, sous condition de réciprocité, à assurer aux navires de l'autre un traitement égal à celui de ses propres navires, dans les ports maritimes placés sous sa souveraineté ou autorité, en ce qui concerne la liberté d'accès du port, son utilisation et la complète jouissance des commodités qu'elle accorde à la navigation, aux opérations commerciales pour les navires, leurs cargaisons et leurs passagers, aux facilités de chargement et de déchargement, ainsi qu'aux droits et taxes de toute nature perçus par le Gouvernement, les autorités publiques, les concessionnaires, les établissements de toute sorte, ou en leur nom.

Article 22.

Seront complètement affranchis des droits de tonnage et d'expédition dans les ports de chacun des deux pays:

1. Les navires qui, entrés sur lest, de quelque lieu que ce soit, en repartiront sur lest;
2. Les navires qui, entrés avec un chargement dans un port ou en relâche forcée, en sortiront sans avoir fait aucune opération de commerce.

Ne seront pas considérés, en cas de relâche forcée, comme opérations de commerce, le débarquement, le rechargement du navire, le transbordement sur un autre navire, en cas d'innavigabilité du premier, les dépenses nécessaires au ravitaillement de l'équipage, ni la vente des marchandises avariées, lorsque l'administration des douanes en aura donné l'autorisation.

Il est entendu que les stipulations de cet article ne regardent pas les droits sanitaires, de pilotage et de sauvetage qui seront perçus dans tous les cas prévus par les lois du pays et pourvu qu'il ne soit pas fait de différence entre les navires nationaux et les navires de l'autre Haute Partie Contractante.

Article 23.

Les navires de chacune des Hautes Parties Contractantes pourront passer d'un port de l'un des deux pays contractants à un ou plusieurs ports du même pays, soit pour y composer ou compléter leur chargement, pour une destination étrangère, soit pour y déposer leur cargaison apportée de l'étranger, ou une partie de celle-ci, sans payer d'autres droits que ceux auxquels sont ou seront soumis, en pareil cas, les navires nationaux.

Artykuł 24.

Armatorowie, ładownicy, właściciele i dzierżawcy okrętów, obywatele jednej z Układających się Stron, również jak ich przedstawiciele i agenci, będą swobodnie korzystali na terytorjum drugiej Strony, na tych samych warunkach i płacąc te same opłaty, co jej obywatele z wszystkich urzędów i instalacyj portowych oraz ich przynależności, o ile te zakłady i instytucje przeznaczone są do użytku publicznego.

Poza poszczególnymi przepisami, dotyczącymi latarni morskich i latarni pilotażu, ratownictwa i zarządzeń sanitarnych, nie będzie się pobierało żadnej opłaty, jeżeli nie korzystano rzeczywiście z tych zakładów i instytucji.

Artykuł 25.

Okręty jednej z Wysokich Układających się Stron zmuszone przez burzę lub awaryę do szukania schronienia w porcie drugiej Strony, będą upoważnione do dokonywania tam naprawy i do wypłynięcia na morze, nie będąc zmuszone do uiszczenia innych opłat, niż te, które w tych samych okolicznościach należałyby się od okrętów krajowych. W wypadku, gdyby dowódca statku znajdującego się w naprawie widział się zmuszonym rozporządzić częścią ładunku celem pokrycia kosztów, będzie musiał zastosować się do przepisów i do taryf obowiązujących w miejscu schronienia.

Artykuł 26.

W razie rozbicia, nieszczęścia, awaryi na morzu lub przymusowego postoju okrętów jednej z Wysokich Układających się Stron na brzegach drugiej, okręt ten będzie tam korzystał, zarówno jeśli chodzi o sam statek, jak i o ładunek z ulg i przywilejów, które ustawodawstwo każdego z odnośnych krajów przyznaje własnym okrętom w podobnych okolicznościach. Kapitanowi i załodze udzieli się wszelkiej opieki i pomocy, zarówno ich osobom, jak ich okrętom i jego ładunkowi.

Czynności dotyczące ratownictwa będą się odbywały zgodnie z ustawami krajowymi. Wszystko, co zostanie ocalone ze statku i ładunku, albo też co się uzyska za te przedmioty, w razie sprzedaży, zostanie zwrócone właścicielom lub osobom uprawnionym przez nich i za ratowanie nie będzie się płaciło kosztów wyższych od tych, którym podlegają w podobnym wypadku własni obywatele.

Wysokie Układające się Strony zgadzają się ponadto, aby ocalone towary nie podlegały uiszczeniu żadnego cła, chyba że zostały przeznaczone do konsumpcji wewnętrznej.

Artykuł 27.

Narodowość okrętu będzie stwierdzona według ustawodawstwa Państwa do którego dany okręt należy, zapomocą tytułów i patentów, znajdujących się na statku a wydanych przez właściwe władze.

Article 24.

Les armateurs, chargeurs, frêteurs et affrêteurs, ressortissans de l'une des Hautes Parties Contractantes, ainsi que leurs représentans et agents, seront libres de faire usage, sur le territoire de l'autre, sous les mêmes conditions et en payant les mêmes taxes que les nationaux, de tout ouvrage et installation de ports et de leurs annexes, en tant que ces établissemens ou institutions sont destinées à l'usage du public.

Sauf les règlements particuliers sur les phares et fanaux, sur le pilotage, le sauvetage et les mesures sanitaires, il ne sera perçu aucune taxe s'il n'y a pas été réellement fait usage de ces établissemens et institutions.

Article 25.

Les navires de l'une des deux Hautes Parties Contractantes, contraints par la tempête ou par une avarie, à chercher refuge dans un port de l'autre, seront autorisés à y procéder à leur réparation et à reprendre la mer, sans avoir à payer d'autres droits que ceux qui, dans les mêmes circonstances, seraient dus par les navires nationaux. Dans le cas où le commandant du navire en réparation se verrait contraint de disposer d'une partie de la cargaison pour subvenir aux frais, il sera tenu de se soumettre aux prescriptions et aux tarifs en vigueur dans le lieu de refuge.

Article 26.

En cas de naufrage, échouement, avarie en mer ou relâche forcée de navire de l'une des Hautes Parties Contractantes sur les côtes de l'autre, ce navire y jouira, tant pour le bâtiment que pour la cargaison, des faveurs et immunités que la législation de chacun des pays respectifs accorde à ses propres navires en pareilles circonstances. Il sera prêté toute aide et assistance au capitaine et à l'équipage, tant pour leur personne que pour leur navire et sa cargaison.

Les opérations relatives au sauvetage auront lieu conformément aux lois du pays. Tout ce qui aura été sauvé du navire et de la cargaison, ou le produit de ces objets, s'ils ont été vendus, sera restitué aux propriétaires ou à leurs ayans droits, et il ne sera pas payé de frais de sauvetage plus élevés que ceux auxquels les nationaux seraient assujettis en pareil cas.

Les Hautes Parties Contractantes conviennent, en outre, que les marchandises sauvées ne seront soumises aux payemens d'aucun droit de douane, à moins qu'on ne les ait destinées à la consommation intérieure.

Article 27.

La nationalité des navires sera constatée d'après les lois de l'Etat auquel le navire en question appartient, au moyen des titres et patentes se trouvant à bord et délivrés par les autorités compétentes.

Poza wypadkiem sprzedaży sądowej, okręty jednej z Wysokich Układających się Stron nie będą mogły ulec nacjonalizacji na terytorjum drugiej Strony, bez deklaracji o zdjęciu bandery, wydanej przez władze kraju, któremu podlegają.

Aż do zawarcia specjalnego układu o odnośnem uznaniu świadectw pomiarowych, okręty każdej z obu Wysokich Układających się Stron nie będą podlegały w portach drugiej, żadnej nowej czynności pomiarowej, a wysokość należnych opłat i taks żeglugowych, mających być uiszczonemi, zostanie ustalona według świadectw pomiarowych, wydanych przez właściwe władze kraju pod którego banderą okręty pozostają.

Artykuł 28.

Traktowanie okrętów krajowych lub okrętów narodu najbardziej uprzywilejowanego nie rozciąga się na:

- 1) wykonywanie rybołówstwa na wodach terytorjalnych Wysokich Układających się Stron;
- 2) stosowanie specjalnych ustaw dla marynarki handlowej krajowej, o ile chodzi o zachętę dla przemysłu, budownictwa morskiego i do uprawiania żeglugi, zapomocą premij i innych specjalnych ulg;
- 3) korzyści udzielone przez Państwo swoim własnym okrętom eksploatowanym pod zarządem własnym lub przy udziale;
- 4) przywileje przyznane towarzystwom sportu żeglarskiego;
- 5) wykonywanie służby morskiej w portach, na redach, plażach łącznie z pilotażem, holowaniem, ratownictwem i pomocą morską;
- 6) emigrację i transport emigrantów, przy czem rozumie się, że odnośnie do tego będzie mógł być zawarty układ między obiema Wysokimi Układającymi się Stronami.

Artykuł 29.

Postanowienia niniejszej konwencji nie będą w żadnym razie stosowane do kabotażu.

Artykuł 30.

Postanowienia niniejszej konwencji nie naruszają w niczem przepisów obowiązujących w przedmiocie rzek międzynarodowych.

Również nie stosują się one bynajmniej do żeglugi na wodach wewnętrznych.

Artykuł 31.

Wszelki spór między obiema Wysokimi Układającymi się Stronami w sprawie interpretacji lub stosowania niniejszej konwencji, taryf i innych dokumentów do niej dołączonych oraz protokołu końcowego, o ile spór nie mógł być załatwiony na drodze dyplomatycznej w należytem terminie, będzie poddany sądowi rozjemczemu.

Sauf le cas de vente judiciaire, les navires de l'une des Hautes Parties Contractantes, ne pourront être nationalisés dans l'autre sans une déclaration de retrait de pavillon, délivrée par l'autorité de l'État dont ils relèvent.

Jusqu'à la conclusion d'un accord spécial pour la reconnaissance respective de certificats de jauge, les navires de chacune des deux Hautes Parties Contractantes, ne seront assujettis, dans les ports de l'autre, à aucune nouvelle opération de jaugeage, et le montant des droits et taxes de navigation à payer sera établi d'après les certificats de jauge, délivrés par les autorités compétentes du pays dont les navires battent pavillon.

Article 28.

Le régime du traitement des navires nationaux ou de ceux de la nation la plus favorisée, ne s'étend pas:

1. À l'exercice de la pêche dans les eaux territoriales des Hautes Parties Contractantes;
2. À l'application des lois spéciales pour la marine marchande nationale, en ce qui concerne les encouragemens à l'industrie des constructions navales, et à l'exercice de la navigation, au moyen de primes ou d'autres facilités spéciales;
3. Aux avantages accordés par l'État à ses propres navires exploités en régie ou en participation;
4. Aux privilèges concédés aux sociétés pour le sport nautique;
5. À l'exercice du service maritime des ports, des rades et des plages, y compris le pilotage, le remorquage, le sauvetage et l'assistance maritime;
6. À l'émigration et au transport des émigrants, étant entendu qu'à ce sujet un accord pourra être conclu entre les deux Hautes Parties Contractantes.

Article 29.

Les stipulations de la présente Convention ne seront pas applicables en aucune manière au cabotage.

Article 30.

Les stipulations de la présente Convention ne portent aucune atteinte aux dispositions en vigueur régissant les fleuves internationaux.

De même elles ne sont nullement applicables à la navigation dans les eaux intérieures.

Article 31.

Toute contestation entre les deux Hautes Parties Contractantes, au sujet de l'interprétation ou de l'application de la présente Convention, des tarifs et autres documents y annexés et du Protocole Final, sera — si le différend n'a pu être réglé par voie diplomatique dans un délai raisonnable — soumise à un Tribunal arbitral.

Sąd rozjemczy będzie złożony z 3 członków, z których po jednym mianuje każda z Wysokich Układających się Stron, a trzeci, który będzie przewodniczącym, zostanie wyznaczony za wspólną zgodą przez obie Wysokie Układające się Strony. W braku zgody będzie się posieć Prezydenta Związku Szwajcarskiego o niezbędne wyznaczenie.

Członkowie Sądu Rozjemczego będą wyznaczeni w ciągu 30 dni począwszy od daty wymiany dokumentów ratyfikacyjnych niniejszej konwencji, na cały okres trwania konwencji.

Jeżeli w międzyczasie stanowisko zawakuje z jakiegokolwiek bądź powodu, nowy członek zostanie wyznaczony na tych samych warunkach.

Decyzja sędziów rozjemczych będzie miała moc obowiązującą.

W wypadku, gdyby jedna z Wysokich Układających się Stron zaprzeczyła właściwości sądu rozjemczego do sądenia przedłożonej mu sprawy, sąd winien sprawę odroczyć, dopóki Stały Trybunał Sprawiedliwości Międzynarodowej w Hadze nie orzeknie w sprawie tej kompetencji i podejmie sprawę jedynie w wypadku, gdy Trybunał ten odpowie twierdząco.

Artykuł 32.

Rząd Polski, któremu zostało powierzone prowadzenie spraw zewnętrznych Wolnego Miasta Gdańska, zgodnie z art. 10 Traktatu Wersalskiego i artykułami 2 i 6 Konwencji Paryskiej między Polską i Wolnym Miastem Gdańskiem z 9 listopada 1920 roku, zastrzega sobie prawo oświadczenia, że Wolne Miasto jest Stroną kontraktującą w niniejszej konwencji i że bierze na siebie obowiązki oraz nabywa prawa z niej wypływające.

Zastrzeżenie to nie dotyczy postanowień niniejszego traktatu, które Rzeczpospolita Polska zawiera w odniesieniu do Wolnego Miasta Gdańska zgodnie ze swojemi prawami, wypływającymi z odnośnych traktatów.

Artykuł 33.

Niniejsza konwencja będzie ratyfikowana, a dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione w Bukareszcie możliwie najprędzej.

Wejdzie ona w życie 30-go dnia po wymianie ratyfikacji.

Niniejsza konwencja trwać będzie przez dwa lata, licząc od dnia jej wejścia w życie.

Jeżeli wypowiedzenie jej przez jedną z Wysokich Układających się Stron nie nastąpi na sześć miesięcy przed wygaśnięciem tego czasokresu, konwencja niniejsza zostanie przedłużona w drodze milczącej zgody i pozostanie w mocy aż do wypowiedzenia jej przez jedną z Wysokich Układających się Stron. W tym ostatnim wypadku niniejsza konwencja utraci swą skuteczność w sześć miesięcy od daty wypowiedzenia.

NA DOWÓD CZEGO, odnośni pełnomocnicy podpisali niniejszą konwencję i przyłożyli do niej swe pieczęcie.

Le Tribunal arbitral sera composé de 3 membres dont un, nommé par chaque Haute Partie Contractante et le troisième, qui sera Président, désigné d'un commun accord par les deux Hautes Parties Contractantes. A défaut d'accord, le Président de la Confédération Suisse sera prié de procéder à la désignation nécessaire.

Les membres du Tribunal arbitral seront désignés dans les 30 jours à courir de la date de l'échange des instruments de ratification de la présente Convention, pour toute la durée de la Convention.

S'il se produit, dans l'intervalle, une vacance pour n'importe quelle cause, le nouveau membre sera désigné dans les mêmes conditions.

La décision des arbitres aura force obligatoire.

Au cas où il se produirait une contestation de l'une des Hautes Parties Contractantes, sur la compétence du Tribunal arbitral à juger la question qui lui aura été soumise, le Tribunal devra surseoir jusqu'à ce que la Cour Permanente de Justice Internationale de La Haye ait statué sur cette question de compétence et ne reprendra la question que si cette Cour a répondu affirmativement.

Article 32.

Le Gouvernement Polonais, auquel il appartient d'assurer la conduite des affaires extérieures de la Ville Libre de Dantzig, en vertu de l'article 104 du Traité de Versailles et des articles 2 et 6 de la Convention de Paris, entre la Pologne et la Ville Libre de Dantzig du 9 Novembre 1920, se réserve le droit de déclarer que la Ville Libre est Partie Contractante de la présente Convention et qu'elle accepte les obligations et acquiert les droits en dérivant.

Cette réserve ne se rapporte pas aux dispositions de la présente Convention que la République de Pologne contracte en ce qui concerne la Ville Libre de Dantzig, conformément à ses droits découlant des Traités y relatifs.

Article 33.

La présente Convention sera ratifiée et les instruments de ratification en seront échangés à Bucarest, aussitôt que faire se pourra.

Elle entrera en vigueur le trentième jour après l'échange des ratifications.

La présente Convention aura une durée de deux années, à partir du jour de son entrée en vigueur.

Si sa dénonciation, par l'une des Hautes Parties Contractantes n'a pas eu lieu au moins six mois avant l'expiration dudit délai, la présente Convention sera prorogée par tacite reconduction et restera en vigueur jusqu'à sa dénonciation par l'une des Hautes Parties Contractantes. Dans ce dernier cas la présente Convention aura cessé de produire ses effets six mois après la date de la dénonciation.

EN FOI DE QUOI les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs sceaux.

Sporządzono w Warszawie, w podwójnym egzemplarzu dnia 23 czerwca 1930 roku.

L. S. *Jerzy Davidesco*
L. S. *Cezary Popesco*
L. S. *Alfred Wysocki*
L. S. *Mieczysław Sokolowski*

PROTOKÓŁ KONCOWY.

Przy podpisaniu konwencji handlowej i nawigacyjnej, zawartej w dniu dzisiejszym między Polską a Rumunją, podpisani pełnomocnicy złożyli następujące oświadczenia, stanowiące integralną część wspomnianej konwencji:

Ad art. 1.

1. Rozumie się, iż postanowienia artykułu 1 w niczem nie naruszają ustaw i przepisów żadnej z Układających się Stron odnośnie do dopuszczenia na terytorjum i dozoru policyjnego nad cudzoziemcami (paszporty, dowody tożsamości i t. d.) zarówno jak do prawa wydalania. Wysokie Układające się Strony zgadzają się, aby te ustawy i przepisy nie były stosowane w taki sposób, który pozabawiałby całe kategorie osób korzyści wynikających z postanowień konwencji.

2. Rozumie się, iż postanowienia artykułu 1 w niczem nie naruszają przyznanych każdej z Układających się Stron praw do regulowania w drodze ustawowej imigracji oraz emigracji.

3. Każda z Wysokich Układających się Stron zobowiązuje się do ponownego przyjęcia swych obywateli i ich rodzin, o ile ich obywatelstwo jest należycie stwierdzone, oraz osób, które z jakiegokolwiek bądź przyczyny straciły swe obywatelstwo polskie czy rumuńskie nie uzyskawszy innego.

Ad art. 2.

Obie Wysokie Układające się Strony zgadzają się podjąć w czasie możliwie najkrótszym rokowania dla zawarcia układu, mającego na celu uniknięcie podwójnego opodatkowania.

Ad art. 6.

1. Sprawy dotyczące obowiązujących obecnie zakazów przywozu i wywozu na terytorjach każdej z Układających się Stron są uregulowane przez układ specjalny.

W wypadku, gdyby po wejściu w życie niniejszej konwencji jedna z Wysokich Układających się Stron wydała nowe zakazy przywozu lub wywozu, zobowiązuje się ona do przyznania drugiej Stronie kontyngentów stanowiących co najmniej równowartość ilości stwierdzonych przez statystykę urzędową za ostatni rok kalendarzowy. Gdyby druga Strona uważała kontyngenty w ten sposób stwierdzone za niedostateczne, Strona wprowadzająca zakazy uwzględni całkowicie interesy drugiej Strony udzie-

Fait en double exemplaire à Varsovie, le 23 Juin mil neuf cent trente.

L. S. *G. Davidesco*
L. S. *César Popesco*
L. S. *Alfred Wysocki*
L. S. *Mieczysław Sokolowski*

PROTOCOLE FINAL.

Au moment de procéder à la signature de la Convention de Commerce et de Navigation conclue à la date de ce jour entre la Pologne et la Roumanie, les Plénipotentiaires soussignés ont fait les déclarations suivantes, qui font partie intégrante de ladite Convention:

Ad article 1.

1. Il est entendu que les stipulations de l'article 1 ne portent pas atteinte aux lois et règlements de chacune des Hautes Parties Contractantes relatives à l'admission et à la police des étrangers (passeports, cartes d'identité, etc.), ainsi qu'aux droits d'expulsion. Les Hautes Parties Contractantes toutefois sont d'accord pour que ces lois et règlements ne soient pas appliqués de façon à exclure des catégories entières de personnes du bénéfice des stipulations de la Convention.

2. Il est entendu que les dispositions de l'article 1 ne portent aucune atteinte aux droits reconnus à chacune des Hautes Parties Contractantes de régler par une loi l'immigration et l'émigration.

3. Chacune des Hautes Parties Contractantes s'engage à accueillir à nouveau ses ressortissants et leurs familles si leur nationalité est dûment certifiée, ainsi que les personnes qui pour quelque raison que ce soit ont perdu leur nationalité polonaise ou roumaine sans avoir acquis une autre.

Ad article 2.

Les Hautes Parties Contractantes sont tombées d'accord d'entamer dans un délai aussi court que possible des négociations en vue de conclure un accord destiné à éviter la double imposition.

Ad article 6.

1. Les questions relatives aux prohibitions à l'importation et à l'exportation en vigueur actuellement sur le territoire de chacune des Hautes Parties Contractantes sont réglées par un accord spécial.

Dans le cas où après la mise en vigueur de la présente Convention une des Hautes Parties Contractantes aurait édicté de nouvelles prohibitions à l'importation ou à l'exportation elle s'engage à accorder à l'autre Partie des contingents au moins équivalents aux quantités établies par ses statistiques officielles pour la dernière année civile. Si l'autre Partie jugeait insuffisants les contingents ainsi établis, la Partie dont relèvent les prohibitions tiendra entièrement compte de l'intérêt de l'autre Partie en lui accordant des con-

lając jej kontyngentów odpowiadających jej interesom, lub, w drodze wyjątku, pozwoleń specjalnych. Poza tem, Rząd Strony, która wyda zakazy uczyni wszystko, co będzie w jego mocy, aby import lub eksport nie doznał przerwy z tego powodu.

2. Postanowienia ustępu 1 nie naruszają w niczem praw każdego Rządu do powzięcia przy eksporcie lub przy imporcie wszelkich potrzebnych zarządzeń wobec okoliczności nadzwyczajnych i anormalnych, aby zabezpieczyć ochronę żywotnych interesów ekonomicznych lub finansowych kraju.

Ze względu na poważne niedogodności spowodowane przez zakazy i ograniczenia, zarządzenia te będą mogły następować jedynie w razie wyjątkowej potrzeby i nie będą mogły stanowić środka samowolnego dla ochrony produkcji krajowej lub ustanawiać wyróżnienie na niekorzyść drugiej Ukladającej się Strony. Trwanie ich winno być ograniczone do okresu trwania przyczyn lub okoliczności, które spowodowały ich wydanie.

Wysokie Ukladające się Strony zgodnie oświadczają, iż postanowienia dwóch poprzednich ustępów nie powinny mieć nowego zastosowania w obecnych warunkach, w których znajduje się gospodarstwo obu krajów i że zastrzegają jedynie ewentualną możliwość, z której zamierzają zrobić użytek jedynie w okolicznościach wyjątkowej wagi, jakich Strony nie przewidują.

O ile w wypadku powyższym Strona, wydająca zakaz przywozu lub wywozu, dopuszcza wyjątki w tych zakazach, winna ona uwzględnić interesy drugiej Strony przez udzielenie jej pozwoleń specjalnych.

Ad art. 8.

Produkty pochodzące i przybywające z terytorjum celnego polskiego niżej wymienione, będą korzystały przy imporcie ich do Rumunii ze stawek i korzyści celnych następujących:

do poz. 31 i 32 rumuńskiej taryfy celnej:

Wszelka zniżka udzielona przez Rumunię jakiegokolwiek trzeciemu państwu na jakikolwiek bądź rodzaj lub gatunek specjalny serów o konsystencji twardej lub miękkiej będzie stosowana do podobnych serów polskich.

Ad art. 9.

Produkty pochodzące i przybywające z Rumunii, wymienione poniżej, będą korzystały przy imporcie ich na terytorjum celne polskie ze stawek i korzyści celnych następujących:

1. do poz. 27 ex 1 a taryfy celnej polskiej:

Wódka śliwkowa, zwana „Tzuica”, zaopatrzona w świadectwo pochodzenia wydane przez rumuńskie Ministerstwo Rolnictwa będzie korzystała przy imporcie do Polski z traktowania takiego samego, jak inne gatunki wódki śliwkowej (śliwowica).

W razie, gdyby Polska przyznała jakiemuś trzeciemu państwu na jakikolwiek gatunek wódki śliwkowej (śliwowicy) stawkę niższą od obecnie obo-

vingents correspondants à ses intérêts ou à titre d'exception, des permis spéciaux. En outre le Gouvernement de la Partie Contractante qui aura édicté les prohibitions fera tout son possible pour que l'importation ou l'exportation ne subisse pas d'interruption de ce fait.

2. Les dispositions de l'alinéa 1 ne portent aucune atteinte aux droits de chaque Gouvernement, de prendre à l'exportation ou à l'importation toutes mesures nécessaires pour faire face à des circonstances extraordinaires et anormales et pour assurer la sauvegarde des intérêts vitaux d'ordre économique ou financier du pays.

En raison des inconvénients graves provoqués par les prohibitions et restrictions, ces mesures ne pourront intervenir qu'en cas de nécessité exceptionnelle et ne pourront constituer un moyen arbitraire de protéger la production nationale ou d'établir une discrimination au détriment de l'autre Partie Contractante. Leur durée devra être limitée à la durée des motifs ou des circonstances qui les ont fait naître.

Les Hautes Parties Contractantes sont d'accord pour déclarer que les dispositions des deux alinéas précédents ne doivent pas recevoir d'application nouvelle dans les circonstances actuelles où se trouve l'économie des deux pays, et qu'elles réservent seulement une faculté éventuelle, dont elles entendent ne faire usage que s'il se produisait des circonstances d'une gravité exceptionnelle qu'elles ne prévoient pas.

Si, dans le cas ci-prévu, la Partie édictant la prohibition à l'importation ou à l'exportation admet des exceptions auxdites prohibitions, elle tiendra compte de l'intérêt de l'autre Partie en lui accordant des permis spéciaux.

Ad article 8.

Les produits originaires et en provenance du territoire douanier polonais qui sont énumérés ci-dessous bénéficieront à leur importation en Roumanie des classements et avantages douaniers ci-après:

ad pos. 31 et 32 du tarif douanier roumain:

Toute réduction, accordée par la Roumanie à un tiers État quelconque pour n'importe quel genre ou spécialité de fromages à pâte dure ou à pâte molle sera appliquée aux fromages polonais similaires.

Ad article 9.

Les produits originaires et en provenance de la Roumanie qui sont énumérés ci-dessous bénéficieront à leur importation sur le territoire douanier polonais des classements et avantages douaniers ci-après:

1. Ad art. 27 ex. 1. a. du tarif douanier polonais:

L'eau de vie de prunes, dénommée „Tzuica” accompagnée d'un certificat d'origine délivré par le Ministère de l'Agriculture roumain jouira du même traitement à l'importation en Pologne que les autres genres d'eaux de vie de prunes (śliwowica).

Dans le cas où un droit inférieur à celui actuellement en vigueur serait accordé par la Pologne à un tiers État pour n'importe quel genre d'eau de vie de

wiążącej, taka sama stawka będzie stosowana do „Tzuica”.

2. do poz. 27 ex 1 b taryfy celnej polskiej:

Wódka winogronowa rumuńska zaopatrzona w świadectwo pochodzenia wydane przez rumuńskie Ministerstwo Rolnictwa, będzie korzystana przy wwozie do Polski z traktowania takiego samego jak inne gatunki wódek winogronowych (Cognac, Armagnac i t. d.).

W razie przyznania przez Polskę jakiemuś państwu trzeciemu na jakkolwiek gatunek wódki winogronowej (Cognac, Armagnac i t. p.) stawki niższej, taka sama stawka będzie stosowana do wódki winogronowej rumuńskiej.

3. do poz. 28 taryfy celnej polskiej:

W razie przyznania przez Polskę jakimkolwiek państwu zniżek celnych lub innych korzyści specjalnych, włączając te, które dotyczą dopłaty dodatkowej (surtaxe) do alkoholu w jakimkolwiek bądź gatunku wina, zawierającego do 15° alkoholu włącznie, takie same zniżki i korzyści będą stosowane natychmiast i w takiej mierze do win rumuńskich.

Również zniżki i korzyści, które Polska udzieliłaby jakimkolwiek innemu państwu dla win wszelkiego rodzaju zawierających powyżej 15° alkoholu i dla win musujących, będą stosowane natychmiast i w takiej samej mierze do win rumuńskich, zawierających powyżej 15° alkoholu i do win musujących rumuńskich.

Traktowanie powyższe będzie udzielane winom rumuńskim nawet w tych wypadkach, gdzie będzie chodziło o zniżki i korzyści dane jakimkolwiek państwu na, mające nazwę pochodzenia specjalnie ochraniają przez ustawodawstwo kraju ochraniającego.

4. do poz. 35 taryfy celnej polskiej:

Wszelka zniżka udzielona przez Polskę jakimkolwiek państwu trzeciemu na jakkolwiek rodzaj lub gatunek sera twardego lub miękkiego będzie stosowana do podobnych serów rumuńskich.

Ad art. 8 i 9.

Rozumie się, że z chwilą, gdy Rumunja udzieli nieograniczone traktowanie narodu najbardziej uprzywilejowanego jakimkolwiek państwu trzeciemu drogą układu lub traktatu handlowego, zawartego po dacie podpisania niniejszej konwencji, wszystkie produkty naturalne lub wyroby pochodzące i przybywające od każdej z obu Wysokich Układających się Stron będą korzystały przy ich imporcie na terytorjum drugiej Strony z traktowania udzielonego krajowi obcemu najbardziej uprzywilejowanemu.

W każdym bądź razie nieograniczone traktowanie narodu najbardziej uprzywilejowanego, wynikające z poprzedniego ustępu, będzie stosowane od chwili wejścia w życie traktatów lub konwencji handlowych, jakie będą zawarte pomiędzy Rumunją a Niemcami, Austrią, Francją i Czechosłowacją.

prunes (śliwowica) le même droit sera appliqué à la „Tzuica”

2. Ad art. 27 ex. 1 b. du tarif douanier polonais:

L'eau de vie de raisins roumaine accompagnée d'un certificat d'origine délivré par le Ministère d'Agriculture roumain, jouira du même traitement à l'importation en Pologne que les autres genres d'eaux de vie de raisins (Cognac, Armagnac etc.).

Dans le cas où un droit inférieur serait accordé par la Pologne à un tiers États pour n'importe quel genre d'eaux de vie de raisins (Cognac, Armagnac etc.) le même droit sera appliqué à l'eau de vie de raisin roumaine.

3. Ad art. 28 du tarif douanier polonais:

Dans le cas où la Pologne accorderait à un tiers État quelconque des réductions des droits de douane ou d'autres faveurs spéciales y compris celles concernant la surtaxe sur l'alcool en n'importe quelle spécialité de vins contenant jusqu'à 15 degrés d'alcool inclusivement, les mêmes réductions et faveurs seront appliquées immédiatement et dans la même mesure aux vins roumains.

De même les réductions et les faveurs que la Pologne accorderait à un autre État quelconque, quant aux vins de toute sorte contenant plus de 15 degrés d'alcool et aux vins mousseux seront appliquées immédiatement et dans la même mesure aux vins roumains contenant plus de 15 degrés d'alcool et aux vins mousseux roumains.

Le traitement ci-dessus sera accordé aux vins roumains même dans le cas où il s'agit de réductions et faveurs concédées à un État quelconque pour les vins ayant une appellation d'origine particulièrement protégée par les lois du pays protecteur.

4. Ad art. 35 du tarif douanier polonais:

Toute réduction accordée par la Pologne à un tiers État quelconque pour n'importe quel genre ou spécialité de fromages à pâte dure ou à pâte molle sera appliquée aux fromages roumains similaires.

Ad article 8 et 9.

Il est entendu que du moment où la Roumanie aura accordé le traitement illimité de la nation la plus favorisée à un tiers État quelconque, par un accord ou traité de commerce conclu après la date de la signature de la présente Convention, tous les produits naturels ou fabriqués originaires et en provenance de chacune des deux Hautes Parties Contractantes bénéficieront à leur importation dans les territoires de l'autre, du traitement accordé au pays étranger le plus favorisé.

En tous cas, le traitement illimité de la nation la plus favorisée, tel qu'il résulte de l'alinéa précédent, aura application du moment de la mise en vigueur des traités ou conventions commerciales qui seront conclus entre la Roumanie et l'Allemagne, l'Autriche, la France et la Tchécoslovaquie.

Ad art. 11.

Oba Rządy zgadzają się, iż czenie towarów wszelkiego rodzaju będzie mogło być uskutecznione bądź na granicy bądź w urzędzie celnym najbliższym miejsca przeznaczenia, stosownie do polecenia ekspedytora.

Towary uszkodzone, zmienione lub podlegające zniszczeniu, które pozostają w czasie ich transportu lub podczas pozostawania na składzie pod kontrolą celną, będą zwolnione od cła wwozowego całkowicie lub częściowo stosownie do stopnia uszkodzenia lub zmiany. Towary, które podczas ich transportu zmieniłyby się pod względem ich jakości lub wagi pod wpływem czynników atmosferycznych, będą opłacały cło wejściowe zgodnie z ich stanem w chwili czenia. Za będące pod kontrolą celną, uważane będą wszystkie towary, o ile będą transportowane przez przedsiębiorstwa transportowe publiczne od chwili odprawy z urzędów celnych granicznych aż do przybycia ich do urzędów celnych wewnętrznych.

Towary uszkodzone uwolnione od cła, jako nienadające się do użytku będą zniszczone pod kontrolą celną, towary zmienione i oszacowane według niższych stawek mogą być poddawane kontroli celnej dla stwierdzenia ich uszkodzenia.

Narzędzia, instrumenty i przyrządy używane, wwożone przez monterów z jednego terytorjum celnego na drugie, dla celów montowania, reparacji i t. d., będą mogły być reeksportowane w terminie wyznaczonym za zwrotem kaucji po ukończeniu robót.

Maszyny, motory, narzędzia i t. d. wwożone jako modele dla celów doświadczalnych lub mające uczestniczyć w wystawach, będą mogły być reeksportowane w terminie 6-miesięcznym za zwrotem opłat przepisanych w warunkach przewidzianych przez ustawodawstwo celne obu krajów po stwierdzeniu ich tożsamości nawet wówczas gdy były one wyjęte w ciągu tego czasu z pod kontroli celnej. Termin 6-miesięczny będzie mógł być przedłużony do jednego roku.

Towary oclone a nieprzyjęte przez odbiorcę będą mogły być swobodnie reeksportowane we wszystkich kierunkach w terminie przewidzianym przez prawo za zwrotem uiszczonej opłaty celnej, po opłaceniu opłaty manipulacyjnej i za magazynowanie, pod warunkiem, iż będą one bez przerwy pozostawały pod kontrolą celną w składach państwowych, kolejowych, towarzystw żeglugowych i portowych.

Odpowiedzialność celna za cła wwozowe i inne opłaty i taksy od towarów powierzonych do transportu publicznym przedsiębiorstwom transportowym (obecnie koleje i poczty), spada na te przedsiębiorstwa w czasie trwania transportu towarów. Za towary, które znajdują się w Polsce w magazynach i składach celnych, a w Rumunii w magazynach i składach administrowanych przez Dyрекcję Ceł, odpowiedzialność celna spada na odnośną administrację tychże.

Ad article 11.

Les deux Gouvernements sont d'accord que le dédouanement des marchandises de tout ordre puisse être fait, soit à la frontière, soit à l'office douanier le plus proche du lieu de destination, selon les dispositions de l'expéditeur.

Les marchandises avariées, altérées et périssables qui restent pendant leur transport ou pendant leur déposition sous le contrôle douanier, seront dispensées des droits d'entrée, totalement ou partiellement, selon le degré de l'avarie ou de l'altération. Les marchandises qui, pendant leur transport, sous l'influence atmosphérique changeraient de qualité ou de poids, acquitteront les droits d'entrée conformément à leur état au moment du dédouanement. Comme étant sous contrôle douanier, sont considérées toutes les marchandises tant qu'elles sont transportées par les entreprises publiques de transport, à partir des offices de douane de frontière jusqu'aux offices de douane intérieure.

Les marchandises avariées affranchies de droit comme inutilisables seront détruites sous le contrôle douanier; les marchandises altérées et taxées selon une position inférieure, peuvent être soumises au contrôle douanier quant à leur affectation.

Les outils, instruments et ustensiles usagés, importés par les monteurs d'un territoire douanier dans l'autre, afin de servir aux travaux de montage, de réparation etc., pourront être réexportés, dans le délai fixé avec la restitution de la garantie, après l'achèvement des travaux.

Les machines, moteurs, outils etc., qui seront importés comme modèles pour servir à l'expérimentation ou pour participer à une exposition, pourront être réexportés dans un délai de six mois avec restitution des taxes consignées dans les conditions prévues par les lois douanières des deux pays et après leur identification, même s'ils ont été soustraits pendant ce temps au contrôle douanier. Le terme de six mois pourra être prolongé jusqu'à un an.

Les marchandises dédouanées et non acceptées par le destinataire pourront être librement réexportées en toutes directions dans le délai prévu par la loi avec restitution des droits de douane acquittés, après paiement des taxes de manipulation et magasinage, à condition qu'elles soient restées sans interruption sous le contrôle de la douane dans les dépôts d'État des Chemins de Fer, des Compagnies de Navigation et des ports.

Pour les droits d'entrée et autres droits et taxes sur les marchandises confiées pour être transportées aux entreprises publiques de transport (actuellement les chemins de fer et les postes) la responsabilité douanière incombe à ces entreprises pendant la durée du transport. Pour les marchandises qui se trouvent en Pologne, dans les magasins et entrepôts douaniers, et en Roumanie dans les magasins et entrepôts administrés par la direction des douanes, la responsabilité douanière incombe aux administrations afférentes de ceux-ci.

W wypadkach, gdy współdziałal lub zgoda właściciela towaru byłaby stwierdzona, czyniony będzie wyjątek od tej zasady.

Układające się Strony zobowiązują się komunikować sobie wzajemnie, urzędy i władze mające dostarczać wszelkich informacji, dotyczących stosowania opłat, formalności i t. d.

Ad art. 17.

Próbki i wzory bez wartości handlowej będą zwolnione od cła wwozowego. Ta kategoria obejmuje specjalnie próbki nici, wyrobów włókienniczych, koronek, haftów, papieru, cerat, linoleum i t. p., przymocowane lub przyklejone na kartonach sztytych z jednej strony, wiązanych i t. d., zbóż, jarzyn, owoców świeżych lub suszonych, orzechów, win lub innych napojów w butelkach o pojemności 250 gramów, serów i t. p. Również zwolnione będą od cła wwozowego próbki bez wartości handlowej wyrobów metalowych, przedmiotów papierowych i t. d., z których każda sztuka różni się od innej kształtem, rysunkiem, jak np. komplety guzików, futer, kopert, kart pocztowych i t. p.

Próbki wszelkiego rodzaju, które mogłyby być użyte jako towary, mogą, na żądanie każdej ze Stron, być uczynione nie do użycia w ten sposób ażeby charakter wzoru został zachowany.

Ad art. 19.

W wypadku, gdy który z krajów graniczących z jedną z Wysokich Układających się Stron zamknie wogóle swe granice dla wszelkiej komunikacji bezpośredniej pasażerskiej czy towarowej z daną Układającą się Stroną z wyjątkiem ruchu granicznego, wspomniana Strona Układająca się nie będzie obowiązana do udzielania przez tę zamkniętą granicę swobody tranzytu, przewidzianej w artykule 19.

Wysokie Układające się Strony zgodnie oświadczają, iż postanowienia art. 19 w niczem nie naruszają praw Rządu Polskiego do kontrolowania i do zakazu tranzytu broni, amunicji i materiału wojennego na mocy art. 22, ustęp 4 traktatu zawartego w Rydze dnia 18 marca 1921 r. pomiędzy Polską z jednej strony a Republikami Rad Rosji, Ukrainy i Białorusi z drugiej strony.

Ad art. 30.

1. Przez zastrzeżenia art. 30 ustęp 1 rozumie się, iż niniejsza konwencja nie narusza w niczem obowiązujących postanowień międzynarodowych dotyczących Dunaju.

2. Użytkowanie odcinków pogranicznych Czeremoszu (Ceremus), Prutu (Prut) i Dniestru (Nistru) dla żeglugi i spławu zostanie uregulowane przez statut graniczny, który będzie zawarty między obydwoma Wysokimi Układającymi się Stronami.

Do chwili zawarcia i wejścia w życie statutu granicznego pozostają w mocy w tej dziedzinie po-

Exception à ce principe est faite dans les cas où la complicité ou le consentement du propriétaire de la marchandise seraient établis.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à se communiquer réciproquement les offices et les autorités chargés de fournir toutes informations relatives à l'application des taxes, formalités etc.

Ad article 17.

Sont affranchis de droits d'entrée les échantillons et modèles sans valeur commerciale. Cette catégorie comprend spécialement les échantillons de fils, de textiles, de dentelles, de broderies, de papiers, de toiles cirées, de linoléum et autres, fixés ou collés sur des cartons cousus d'un côté, reliés etc., des céréales, des légumes, des fruits frais ou secs, des noix, des vins ou autres boissons en bouteilles de 250 grammes, des fromages etc. Sont également libres de droits d'entrée les modèles sans valeur commerciale des produits métalliques, des objets en papier etc. dont chaque exemplaire diffère de l'autre par la forme et le dessin, comme par exemple les garnitures de boutons, les fourrures, les enveloppes, les cartes postales, etc.

Les échantillons de toutes sortes qui pourraient être utilisés comme marchandises, peuvent sur la demande de chacune des Parties être rendus inutilisables de façon à ce que le caractère de l'échantillon soit conservé.

Ad article 19.

Dans le cas où un pays limitrophe d'une des Hautes Parties Contractantes ferme sa frontière d'une manière générale à tout trafic direct des personnes ou des marchandises avec cette Partie Contractante, exception faite du trafic frontalier, ladite Partie Contractante ne sera pas tenue d'accorder par cette frontière fermée la liberté du transit prévue à l'article 19.

Les Hautes Parties Contractantes sont d'accord pour déclarer que les dispositions de l'article 19 ne portent en rien atteinte au droit du Gouvernement Polonais de contrôler et de prohiber le transit des armes, des munitions et du matériel de guerre en vertu de l'article 22, alinéa 4 du Traité signé à Riga, le 18 Mars 1921, entre la Pologne d'une part et les Républiques Soviétiques de la Russie, de l'Ukraine et de la Russie Blanche d'autre part.

Ad article 30.

1. Par la réserve de l'article 30 alinéa 1 il est entendu que la présente Convention ne porte aucune atteinte aux dispositions internationales en vigueur concernant le Danube.

2. L'utilisation des parcours limitrophes du Czeremosz (Ceremus), Prut (Prut), et Dniestr (Nistru) pour la navigation et le flottage sera réglée par le Statut de Frontière, qui sera conclu entre les deux Hautes Parties Contractantes.

Jusqu'au moment de la conclusion et de la mise en vigueur du Statut de Frontière, restent en vigueur,

stanowienia konwencji handlowej, podpisanej w dn. 1 lipca 1921 r. w Bukareszcie, a mianowicie postanowienie protokołu końcowego do art. 14 oraz aneksu do protokołu końcowego odnośnie do spławu na rzece Czeremoszu (Ceremus).

3. Obie Wysokie Układające się Strony uznają praktyczne znaczenie zebrania się w bliskim terminie Komisji Ekspertów celem zbadania projektu drogi rzecznej łączącej Morze Bałtyckie z Morzem Czarnym przez Wisłę, San, Dniestr (Nistru), Prut (Prut) i Dunaj.

Ad art. 33.

Rozumie się, że postanowienia, przewidziane w art. 33 nie naruszają możliwości wypowiedzenia niniejszej konwencji, możliwości wypływającej z układów specjalnych podpisanych w dniu dzisiejszym.

Sporządzono w podwójnym egzemplarzu, w Warszawie dnia 23 czerwca 1930 r.

L. S. Jerzy Davidesco
L. S. Cezary Popesco
L. S. Alfred Wysocki
L. S. Mieczysław Sokołowski

à ce sujet, les stipulations de la Convention de Commerce signée le 1 juillet 1921 à Bucarest, notamment celle du Protocole Final ad art. 14 et de l'annexe au Protocole Final en ce qui concerne le flottage sur le Czeremosz (Ceremus).

3. Les deux Hautes Parties Contractantes reconnaissent l'intérêt pratique qu'il y aurait de réunir dans un délai rapproché une commission d'experts, en vue d'examiner le projet d'une voie fluviale unissant la Mer Baltique avec la Mer Noire par la Vistule, le San, le Dniestr (Nistru), le Prut (Prut) et le Danube.

Ad article 33.

Il est entendu que les dispositions prévues à l'article 33 ne portent pas atteinte à la faculté de dénonciation de la présente Convention, faculté résultant d'accords spéciaux signés à la date de ce jour.

Fait en double exemplaire, à Varsovie, le 23 juin mil neuf cent trente.

G. Davidesco
L. S.
César Popesco
L. S.
Alfred Wysocki
L. S.
Mieczysław Sokołowski
L. S.

Aneks A.

Taryfa cel wwozowych do Rumunii.

Nr. taryfy rum.	Oznaczenie towaru	Cła wwozowe w lejach za 100 kg
310	nasiona buraczane	200.—
524	tkaniny bawełniane bielone	dodatek 20% do tkanin niebiel.
525	tkaniny bawełniane barwione po utkaniu	dodatek 25% do tkanin niebiel.
526	tkaniny bawełniane utkane z nitok barwionych	dodatek 35% do tkanin niebiel.
527	tkaniny bawełniane drukowane w wszystkich kolorach oraz merceryzowane	dodatek 45% do tkanin niebiel.
ex 580	cerata etc.:	
	b) dla pokrycia stołów	1.200.—
831	obuwie gumowe:	
	a) śniegowce, kalosze i boty	3.500.—
	b) inne obuwie, wykonane całkowicie z gumy lub z materiałów pokrytych gumą	5.000.—
915	wapno	30.—

Annexe A.

Tarif des droits à l'entrée en Roumanie

Numéro du Tarif roumain	Désignation des marchandises	Droits d'entrée Lei par 100 kgs.
310	graines de betterave	200.—
524	tissus de coton blanchis	surtaxe de 20% sur les tissus non blanchis
525	tissus de coton teints après le tissage	surtaxe de 25% sur les tissus non blanchis
526	tissus de coton tissés de fils teints	surtaxe de 35% sur les tissus non blanchis
527	tissus de coton imprimé en toutes couleurs ainsi que mercerisés	surtaxe de 45% sur les tissus non blanchis
ex. 580	toiles cirées etc.:	
	b) pour recouvrir les tables etc.	1.200.—
831	chaussures en caoutchouc:	
	a) Snow-boots, caoutchouc et bottes	3.500.—
	b) autres chaussures faites entièrement en caoutchouc ou en tissus revêtus de caoutchouc	5.000.—
ex. 915	chaux grasse	30.—

Nr. taryfy rum.	Oznaczenie towaru	Cła wwozowe w lejach za 100 kg	Numéro du Tarif roumain	Désignation des marchandises	Droits d'entrée Lei par 100 kgs.
ex 930	dachówki i rury:		ex. 930	tuiles et conduits:	
931	a) zwyczajne	40.—	931	a) simples	40.—
	dreny	50.—		tuyaux en terre cuite ordinaires de toutes formes	50.—
1027	artykuły z bursztynu:		1027	Articles en ambre:	
	a) zwyczajne lub w połącze- niu ze zwykłemi materia- łami	1.300.—		a) simple ou combiné avec des matières communes	1.300.—
	b) w łącz. z materiałami szlachetnymi	3.800.—		b) combiné avec des matières fines	3.800.—
1038	bednarka walcowana na zim- no etc.	100.—	1038	fer feuillard laminé à froid etc.	100.—
1040	stal resorowa	200.—	1040	acier cannelé pour les ressorts	200.—
1041	żelazo profilowe do wyrobu podków	100.—	1041	fer profilé pour la fabrication des fers à talon	100.—
1088	naczynia żeliwne dla użytku domowego, obrobione, po- lerowane lub emaljowane, wszelkiego ciężaru	dodatek 25% do stawki z art.1087	1088	réipients en fonte pour l'usage domestique tournés, polis, ou émaillés de tous poids	surtaxe de 25% sur la taxe de l'art. 1087
1342	cynk obrobiony:		1342	zinc travaillé:	
	a) tłuczony lub walcowany z blachy lub w zwykłych platach	200.—		a) martelé ou laminé en tôle ou en feuilles simples	200.—
1642	nitrat amonjowy	50.—	1642	nitrate d'ammoniaque	50.—
1751	c) kapsułki i perły żelatynowe	140.—	1751	c) capsules et perles de géla- tine	140.—
1770	tlenki ołowiu:		1770	oxyde de plomb:	
	a) minja, biel ołow.	300.—		a) minium céruse	300.—
	b) glejta ołow.	500.—	ex. b)	lytharge	500.—

G. D.
C. P.A. W.
M. S.

Aneks B.

Annexe B.

Taryfa celi wwozowych do Polski.

Tarif des droits à l'entrée en Pologne

Nr. taryfy polskiej	Oznaczenie towaru	Cła wwozowe w złotych za 100 kg	Numéro du Tarif polonais	Désignation des marchandises	Droits d'entrée en zloty par 100 kgs.
ex 1. 1. c.	proso	3.—	ex. 1. 1. c.	millet	3.—
ex 1. 2. a.	soczewica	b. c.	ex. 1. 2. a.	lentilles	exempt
1. 2. b.	fasola	6.—	1. 2. b.	haricots	6.—
ex 5. 1. c.	kapusta od 1 lipca do końca lutego	b. c.	ex. 5. 1. c.	choux du 1-er Juillet jusqu'à la fin de Février	exempt
ex 5. 1. e.	cebula od 1 sierpnia do 31 gru- dnia	10.—	ex. 5. 1. e.	oignons du 1-er Août jusqu'au 31 Dé- cembre	10.—
ex 5. 1. e.	czosnek	15.—	ex. 5. 1. e.	ail	15.—
ex 5. 5.	kawony od 1 lipca do 31 sierp- nia	15.—	ex. 5. 5.	pastèques du 1-er Juillet jusqu'au 31 Août	15.—
ex 5. 5.	pomidory od 5 lipca do 15 sierpnia	40.—	ex. 5. 5.	tomates du 5 Juillet jusqu'au 15 Août	40.—
	ogórki od 15 czerwca do 31 październ.	10.—		concombres du 15 Juin jusqu'au 31 Octobre	10.—

Nr. taryfy polskiej	Oznaczenie towaru	Cła wwozowe w złotych za 100 kg	Numéro du Tarif polonais	Désignation des marchandises	Droits d'entrée en zloty par 100 kgs.
do 5.6.	melony od 1 lipca do 31 sierpnia dodaje się następującą uwagę: kukurydza świeża w kolbach opłaca cło wwozowe, przewidziane dla ziaren kukurydzianych w poz. 1.	100.—	à 5.6.	melons du 1-er Juillet jusqu'au 31 Août on ajoute la remarque suivante: Le maïs frais en épis (kukurydza świeża w kolbach) acquitte le droit d'entrée prévu pour le maïs en grain à la pos. 1.	100.—
ex 6.1.	jabłka wszelkiego rodzaju: a) luzem i w naczyniach wszelkiego rodzaju powyżej 40 kg z wyjątkiem jabłek opakowanych indywidualnie lub w oddzielnych rzędach od 1 sierpnia do 15 listopada b) we wszelkiego rodzaju opakowaniu od 40 — 15 kg oraz we wszelkiego rodzaju naczyniach ponad 40 kg zawierających jabłka opakowane indywidualnie lub w oddzielnych rzędach od 1 sierpnia do 31 października c) poniżej 15 kg od 1 sierpnia do 31 października	18.— 55.— 100.—	ex. 6.1.	pommes de toutes sortes: a) en vrac et en toute sorte de récipients au-dessus de 40 klg, exception faite de pommes emballées individuellement ou par rangées séparées du 1-er Août jusqu'au 15 Novembre b) en toute sorte d'emballage entre 40 et 15 klg ainsi que dans toute sorte de récipients au-dessus de 40 klg contenant des pommes emballées individuellement ou par rangées séparées du 1 Août jusqu'au 31 Octobre c) en dessous de 15 klg du 1-er Août jusqu'au 31 Octobre	18.— 55.— 100.—
ex 6.2.	gruszki wszelkiego rodzaju: a) we wszelkiego rodzaju opakowaniu powyżej 15 kg od 1 lipca do 15 września b) w opakowaniu 15 kg lub mniej od 1 lipca do 15 września c) w jakimkolwiek opakowaniu od 16 września do 30 czerwca	30.— 150.— 150.—	ex. 6.2.	poires de toutes sortes: a) en toute sorte d'emballage au-dessus de 15 klg du 1-er Juillet au 15 Septembre b) en emballage de 15 klg et moins du 1-er Juillet au 15 Septembre c) pour n'importe quel emballage du 16 Septembre au 30 Juin	30.— 150.— 150.—
ex 6.2.	śliwki wszelkiego rodzaju i renklody luzem lub we wszelkiego rodzaju opakowaniu wiśnie i czereśnie we wszelkiego rodzaju opakowaniu morele we wszelkiego rodzaju opakowaniu do 1 stycznia 1934	12.45 16.20— 50.—	ex. 6.2.	prunes de toutes sortes et reines-claude en vrac ou en toute sorte d'emballage cerises et griottes en toute sorte d'emballage abricots en toute sorte d'emballage jusqu'au 1-er Janvier 1934	12.45 16.20 50.—
ex 6.6.	świeże winogrona: a) od 1 września do 30 listopada b) od 1 do 31 sierpnia	45.— 84.—	ex. 6.6.	raisins frais: a) du 1-er Septembre au 30 Novembre b) du 1-er jusqu'au 31 Août	45.— 84.—
ex 7.5.	śliwki suszone: a) bez opakowania lub w opakowaniu powyżej 25 kg b) w opakowaniu od 25 do 10 kg	34.40 68.80	ex. 7.5.	pruneaux: a) sans emballage ou en emballage au-dessus de 25 kgs. b) emballés de 25 à 10 kgs.	34.40 68.80
ex 11.1. uwaga ex 24.2.	orzechy „ bez łupinek	80.— o 25% więcej	ex. 11.1. et remarques ex. 24.2.	noix noix écorcées	80.— 25% en plus
ex 24.2.	konfitury: a) niehermetycznie opakowane powyżej 2 kg	300.—	ex. 24.2.	confitures: a) non hermétiquement emballées au-dessus de 2 kgs	300.—
ex 24.5.b.	sok owocowy niehermetycznie zapakowany	52.—	ex. 24.5.b.	jus de fruits non hermétiquement emballé	52.—

Nr. taryfy polskiej	Oznaczenie towaru	Cła wwozowe w złotych za 100 kg	Numéro du Tarif polonais	Désignation des marchandises	Droits d'entrée en zloty par 100 kgs.
ex 24. 6.	powidła ze śliwek	35.—	ex. 24. 6.	powidla de prunes	35.—
ex 27. 1. b.	wódka z winogron zaopatrzo- na w świadectwa pochodze- nia wystawione przez ru- muńskie Ministerstwo Rol- nictwa:		ex. 27. 1.	eaux de vie de raisins, avec certificats d'origine délivrés par le Ministère de l'Agricul- ture Roumain:	
	a) w beczkach lub w beczuł- kach	400.—		a) en fûts ou en barils	400.—
	b) w innych naczyniach	533.—		b) en autres récipients	533.—
28.	wino gronowe:		28.	vins de raisins:	
ex 1.	wino gronowe w becz- kach, w butlach o pojem- ności 50 litrów lub więcej, zawierające do 15° włącz- nie alkoholu	20.—	ex. 1.	vins de raisins en fûts, en dames - jeannes d'une capacité de 50 litres ou plus contenant jusqu'à 15° d'alcool inclusive- ment	20.—
ex 2.	wino gronowe w innych naczyniach niż butle z punktu 1, niemusujące, zawierające do 15° alko- holu włącznie	74.—	ex. 2.	vins de raisins en réci- pients autres que ceux dénommés dans le point 1, non mousseux conte- nant jusqu'à 15° d'alcool inclusivement	74.—
ex b.	musujące	310.—	ex. b.	mousseux	310.—
ex 35. 1.	ser owczy t. zw. „Cascaval” zaopatrzone w świadectwa rumuńskiego Ministerstwa Rolnictwa	30.—	ex. 35. 1.	fromage de brebis nommé „Cas- caval” accompagné de certi- ficat du Ministère de l'Agric- ulture Roumain	30.—
ex 35. 3.	ser owczy t. zw. „branza de Braila”, „branza de Bur- duf” i „branza de Putina”	30.—	ex. 35. 3.	fromage de brebis nommé „branza” de Braila, „bran- za” de Burduf et „branza” de Putina	30.—
ex 39. 2.	makuchy oleiste	b. c.	ex. 39. 2.	tourteaux oléagineux	exempt
ex 62. 5. d.	ziarna gorczycy	b. c.	ex. 62. 5. d.	grains de moutarde	exempt
ex 62. 5. e.	ziarna dyni i słonecznika	3.25	ex. 62. 5. e.	grains de citrouille et de tour- nesol	3.25
ex 62. 5. f.	nasiona konopne	1.30	ex. 62. 5. f.	semence de chanvre	1.30

G. D.
C. P.A. W.
M. S.

Aneks C.

Annexe C.

Lista pozycji taryfy rumuńskiej, oznaczająca produkty pochodzące i przybywające z Polski dopuszczone przy imporcie do Rumunii do traktowania udzielonego krajowi obcemu najbardziej uprzywilejowanemu oraz do korzyści ze stawek taryfy minimalnej we wszystkich wypadkach w których stawki te istnieją.

Liste des positions du tarif roumain indiquant les produits originaires et en provenance de la Pologne admis à l'importation dans la Roumanie au traitement accordé au Pays étranger le plus favorisé et au bénéfice aussi des droits du tarif minimum, dans tous les cas où ces droits existent.

Numery taryfy rumuńskiej.

Numéros du tarif Roumain.

Część pierwsza.

Première partie.

Rozdział I — 1 do 23.
Rozdział II — 24 do 68, 70 do 74.
Rozdział III — 75 do 133.
Rozdział IV — 134 do 197.
Rozdział V — 198 do 226.
Rozdział VI — 227 do 231, 235 do 256, 258 do 273,
276 do 280.

Chapitre I — 1 à 23.
Chapitre II — 24 à 68, 70 à 74.
Chapitre III — 75 à 133.
Chapitre IV — 134 à 197.
Chapitre V — 198 à 226.
Chapitre VI — 227 à 231, 235 à 256, 258 à 273, 276
à 280.

Część druga.

Rozdział I	— 281 do 323, 325, 327 do 342, 344 do 395, 401 do 402, 411, 412, 419, 421 do 423, 427 do 432, 434 do 460.
Rozdział II	— 461 do 622.
Rozdział III	— 623 do 633, 635, 637 do 726.
Rozdział IV	— 727 do 808.
Rozdział V	— 810 do 851, 855 do 859.

Część trzecia.

Rozdział I	— 860 do 996.
Rozdział II	— 997 do 1027.
Rozdział III	— 1028 do 1468, 1472 do 1477, 1482, 1483, 1488.
Rozdział IV	— 1489 do 1561.

Część czwarta.

Rozdział I	— 1562 do 1733.
Rozdział II	— 1734 do 1757.
Rozdział III	— 1758 do 1793.
Rozdział IV	— 1794 do 1803.

Deuxième partie.

Chapitre I	— 281 à 323, 325, 327 à 342, 344 à 395, 401 à 402, 411, 412, 419, 421, 422, 423, 427 à 432, 434 à 460.
Chapitre II	— 461 à 622.
Chapitre III	— 623 à 633, 635, 637 à 726.
Chapitre IV	— 727 à 808.
Chapitre V	— 810 à 851, 855 à 859.

Troisième partie.

Chapitre I	— 860 à 996.
Chapitre II	— 997 à 1027.
Chapitre III	— 1028 à 1468, 1472 à 1477, 1482, 1483, 1488.
Chapitre IV	— 1489 à 1561.

Quatrième partie.

Chapitre I	— 1562 à 1733.
Chapitre II	— 1734 à 1757.
Chapitre III	— 1758 à 1793.
Chapitre IV	— 1794 à 1803.

G. D.
C. P.

A. W.
M. S.

Aneks D.

Lista pozycji taryfy polskiej oznaczająca produkty pochodzące i przybywające z Rumunii, dopuszczone przy imporcie na terytorjum celne polskie do traktowania udzielonego krajowi najbardziej uprzywilejowanemu.

Numery taryfy polskiej.

Grupa 1.

Artykuły: 1 do 8, 10 do 13, 21 do 30, 32 do 37, 39 do 40.

Grupa 2.

Artykuły: 41 do 43, 45 do 48, 51 do 57.

Grupa 3.

Artykuły: 58, 61 do 64.

Grupa 4.

Artykuły: 65 do 66, 68, 70, 72, 74, 77 do 78.

Grupa 5.

Artykuły: 83 do 86.

Grupa 6.

Artykuły: 95, 105 do 109, 112 do 113, 115, 120 do 123, 125 do 127, 131 do 132, 137.

Grupa 7.

Artykuły: 138 do 143, 146, 149 do 158, 161 do 164, 167, 168, 173, 174.

Annexe D.

Liste des positions du tarif polonais indiquant les produits originaires et en provenance de la Roumanie admis à l'importation sur le territoire douanier polonais au traitement accordé au Pays le plus favorisé.

Numéros du tarif polonais.

Groupe 1.

Articles: 1 à 8, 10 à 13, 21 à 30, 32 à 37, 39 à 40.

Groupe 2.

Articles: 41 à 43, 45 à 48, 51 à 57.

Groupe 3.

Articles: 58, 61 à 64.

Groupe 4.

Articles: 65 à 66, 68, 70, 72, 74, 77 à 78.

Groupe 5.

Articles: 83 à 86.

Groupe 6.

Articles: 95, 105 à 109, 112 à 113, 115, 120 à 123, 125 à 127, 131 à 132, 137.

Groupe 7.

Articles: 138 à 143, 146, 149 à 158, 161 à 164, 167, 168, 173, 174.

Grupa 8.

Artykuły: 176, 178.

Grupa 9.

Artykuły: 179 do 184, 186 do 193, 195 do 208.

Grupa 10.

Artykuły: 209 do 213, 215 do 216.

Groupe 8.

Articles: 176, 178.

Groupe 9.

Articles: 179 à 184, 186 à 193, 195 à 208.

Groupe 10.

Articles: 209 à 213, 215 à 216.

G. D.
C. P.A. W.
M. S.

Aneks do artykułu 16 konwencji.

WZÓR KARTY LEGITYMACYJNEJ.
POLSKA LUB RUMUNJA.

KARTA LEGITYMACYJNA DLA KOMIWOJAŻERÓW.

(Ważne na czas 12 miesięcy, licząc od daty wystawienia).

Ważne w { Polsce
Rumunji Nr. karty.....

Zaświadcza się niniejszem, że okaziciel tej karty P.

urodzony w zamieszkały w
ulica Nr.posiada ¹⁾
w

w celu handlowym

2) jest komiwojażerem { firmy
w służbie { firm

w

która { posiada ¹⁾
posiada

w celu handlowym

Ponieważ okaziciel niniejszej karty zamierza poszukiwać zamówień w wyżej wymienionych krajach i czynić zakupy dla wspomnianej firmy (firm), zaświadcza się, że wspomniana (wspomniane), firma (firmy), jest (sa) upoważniona (e) do wykonywania swego (ich) przemysłu i swego (ich) handlu w i płaci (płaca) należne z tego tytułu podatki.

..... dnia 193.....

Podpis uwierzytel. kierownika firmy (firm) (2)

Rysopis okaziciela:

Wiek
Wzrost
Włosy
Znaki szczególne

Annexe à l'article 16 de la Convention.

MODELE DE LA CARTE DE LÉGITIMATION.
POLOGNE OU ROUMANIE.CARTE DE LÉGITIMATION POUR VOYAGEURS
DE COMMERCE.

(Valable pendant douze mois à compter de la date de délivrance).

Bon pour { la Pologne
la Roumanie N° de la carte.....

Il est certifié par la présente que le porteur de cette carte M.

né à demeurant à
rue N°possède ¹⁾
à

sous la raison de commerce

2) est commis voyageur { de la maison
au service { des maisons

à

qui { possède ¹⁾
possède

sous la raison de commerce

Le porteur de cette carte se proposant de recueillir des commandes dans les pays sousvisés et de faire des achats pour le (les) maison (s) dont il s'agit, il est certifié que ladite (lesdites) maison (s) est (sont) autorisée (s) à pratiquer son (leurs) industrie (s) et son (leurs) commerce (s) à (.....) et y paie (nt) les contributions légales à cet effet.

..... le 193.....

Signature légalisée du chef de la (des) maison (s) (2)

Signalement du porteur:

Âge
Taille
Cheveux
Signes particuliers¹⁾ Oznaczenie fabryki lub handlu.

N. B. Należy wypełniać tylko rubrykę 1 formularza, jeżeli chodzi o kierownika zakładu handlowego lub przemysłowego, zaś rubrykę 2, o ile chodzi o komiwojażera.

(Karta ta winna być sporządzona w dwóch egzemplarzach).

¹⁾ Indication de la fabrique ou du commerce.

N. B. On ne doit remplir que la rubrique 1 du formulaire lorsqu'il s'agit du chef d'un établissement commercial ou industriel et la rubrique 2 lorsqu'il s'agit d'un commis voyageur.

(Cette pièce doit être établie en double expédition).

Aneks Nr. 6.

Annexe No 6.

Chargé d'Affaires Rumunji
w Warszawie
do Ministra Spraw Zagranicznych

Warszawa, 23 czerwca 1930 r.

Panie Ministrze,

Przyjmując do wiadomości zobowiązanie Rządu Polskiego co do obniżenia w czasie możliwie najbliższym przy imporcie rumuńskiej kukurydzy stawek z pozycji 1 punkt 1. c. polskiej taryfy celnej do zł 3,25 na 100 kg, mam zaszczyt oświadczyć w imieniu mego Rządu, iż ten zobowiązuje się obniżyć w czasie możliwie najbliższym stawki obowiązujące przy imporcie kategorii rur żeliwnych, przewidzianych w artykule 1077 taryfy celnej rumuńskiej, o grubości ścianek niższej od 7 mm — do 300 (trzystu) lei za 100 kg.

Gdyby jednakowoż Rząd Rumuński nie widział się w możliwości udzielenia zniżki wyżej przewidzianej na rury przed datą 1 września 1930 lub gdyby Rząd Polski nie mógł udzielić wyżej wspomnianej zniżki na kukurydzę i gdyby, w międzyczasie, nie został zawarty między obu Rządami specjalny układ regulujący te sprawy, każda Układająca się Strona będzie miała możność wypowiedzenia konwencji handlowej i nawigacyjnej podpisanej w dniu dzisiejszym, któraby przestała obowiązywać 1 października 1930 r.

Zechce Pan przyjąć, Panie Ministrze, zapewnienia o moim wysokim szacunku.

Chargé d'Affaires
Rumunji a. i.

J. Davidesco

Kopja.

Minister Spraw Zagranicznych
do Chargé d'Affaires Rumunji
w Warszawie

Warszawa, 23 czerwca 1930 r.

Panie Chargé d'Affaires,

Przyjmując do wiadomości zobowiązanie Rządu Rumuńskiego co do obniżenia w czasie możliwie najbliższym do 300 (trzystu) lei za 100 kg stawek importowych na kategorię rur żeliwnych, przewidzianych w artykule 1077 taryfy celnej rumuńskiej, o grubości ścianek poniżej 7 mm mam zaszczyt oświadczyć w imieniu mego Rządu, iż ten zobowiązuje się obniżyć w czasie możliwie najbliższym stawki obowiązujące przy imporcie kukurydzy rumuńskiej z pozycji 1 punkt 1. c. polskiej taryfy celnej do 3 zł 25 gr za 100 kg.

Gdyby Rząd Polski nie widział się jednak w możliwości udzielenia tej zniżki przed 1 września 1930 r., lub gdyby Rząd Rumuński nie mógł udzie-

Le Chargé d'Affaires de Roumanie
à Varsovie
Au Ministre des Affaires Étrangères

Varsovie, le 23 juin 1930.

Monsieur le Ministre,

Prenant note de l'engagement du Gouvernement Polonais de réduire aussitôt que possible, à l'importation du maïs roumain, les droits de la position 1 point 1 c. du tarif douanier polonais à zł. 3,25 les 100 kgs., j'ai l'honneur de déclarer au nom de mon Gouvernement qu'il s'engage de réduire aussitôt que possible à 300 (trois cents) lei les 100 kgs., les droits à l'importation sur la catégorie de tuyaux en fonte prévus à l'article 1077 du tarif douanier roumain, qui a une épaisseur de parois inférieur à 7 mm.

Si le Gouvernement Roumain se voyait toutefois dans l'impossibilité d'accorder la réduction prévue ci-dessus sur les tuyaux avant la date du 1 Septembre 1930 ou si le Gouvernement Polonais se voyait dans l'impossibilité d'accorder la réduction mentionnée ci-dessus sur le maïs, et si, entretemps un accord spécial réglant ces questions n'intervenait pas entre les deux Gouvernements, chaque Partie Contractante aura la faculté de dénoncer la Convention de Commerce et de Navigation, signée à la date de ce jour pour prendre fin le 1 Octobre 1930.

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, l'assurance de ma très haute considération.

Le Chargé d'Affaires de Roumanie a. i.
G. Davidesco

Copie.

Le Ministre des Affaires Étrangères
Au Chargé d'Affaires de Roumanie
à Varsovie.

Varsovie, le 23 juin 1930.

Monsieur le Chargé d'Affaires,

Prenant note de l'engagement du Gouvernement Roumain de réduire aussitôt que possible à 300 (trois cents) lei les 100 kgs. les droits à l'importation sur la catégorie de tuyaux en fonte prévus à l'article 1077 du tarif douanier roumain, qui a une épaisseur des parois inférieure à 7 mm., j'ai l'honneur de déclarer au nom de mon Gouvernement qu'il s'engage à réduire aussitôt que possible, à l'importation du maïs roumain, les droits de la position 1 point 1 c du tarif douanier polonais à 3 zł. 25 gr. les 100 kgs.

Si le Gouvernement Polonais se voyait toutefois dans l'impossibilité d'accorder cette réduction avant le 1 Septembre 1930, ou si le Gouvernement Roumain

lic zniżki wyżej przewidzianej na rury przed tą samą datą i gdyby, w międzyczasie, nie został zawarty między obu Rządami specjalny układ, regulujący te sprawy, każda Układająca się Strona będzie miała możliwość wypowiedzenia konwencji handlowej i nawigacyjnej podpisanej w dniu dzisiejszym, która przestała obowiązywać 1 października 1930 r.

Zechce Pan przyjąć, Panie Chargé d'Affaires, zapewnienie o moim wysokim szacunku.

s. s. *Alfred Wysocki*

Protokół

dotyczący polsko - rumuńskiej konwencji weterynaryjnej w sprawie przywozu zwierząt oraz surowych produktów zwierzęcych.

Mając na względzie obecną sytuację między obydwiema Wysokimi Układającymi się Stronami w sprawie wymiany zwierząt, surowych produktów zwierzęcych oraz materiałów i przedmiotów, mogących służyć jako przenośnik zarazy, oraz ograniczone znaczenie, jakie ta wymiana posiada obecnie dla obu krajów, obydwie Wysokie Układające się Strony zgodziły się na tymczasowe odroczenie zawarcia konwencji weterynaryjnej, dotyczącej przywozu zwierząt i produktów zwierzęcych.

Jednakże obydwie Wysokie Układające się Strony dają sobie wzajemnie zapewnienie w sprawie przywozu zwierząt, surowych produktów zwierzęcych, jak również przedmiotów, mogących służyć jako przenośnik zarazy z terytorjum jednej z Wysokich Układających się Stron na terytorjum drugiej Strony, że postanowienia przewidziane w ustawach i rozporządzeniach weterynaryjnych, obowiązujących na obszarze jednej z Układających się Stron, będą stosowane w sensie jak największej lojalności i możliwej życzliwości oraz jedynie w celu zapewnienia ochrony weterynaryjnej zwierząt pochodzenia krajowego.

Sporządzono w Warszawie w podwójnym egzemplarzu dnia 23 czerwca tysiąc dziewięćset trzydziestego roku.

G. Davidesco

L. S.

Cezary Popesco

L. S.

Alfred Wysocki

L. S.

Mieczysław Sokołowski

L. S.

Aneks Nr. 1.

Konwencja weterynaryjna

między Polską a Rumunją załączona do konwencji handlowej i nawigacyjnej.

Artykuł 1.

Przewóz przez terytorjum jednej z Wysokich Układających się Stron zwierząt, produktów zwie-

se voyait dans l'impossibilité d'accorder la réduction prévue ci-dessus pour les tuyaux avant la même date, et si entretemps un accord spécial réglant ces questions n'intervenait pas entre les deux Gouvernements, chaque Partie Contractante aura la faculté de dénoncer la Convention de Commerce et de Navigation, signée à la date de ce jour pour prendre fin le 1 Octobre 1930.

Veillez agréer, Monsieur le Chargé d'Affaires, l'assurance de ma considération distinguée.

s. s. *Alfred Wysocki*

Protocole

concernant la Convention Vétérinaire polono - roumaine d'importation des animaux et des produits animaux bruts.

Considérant la situation actuelle entre les deux Hautes Parties Contractantes au sujet des échanges d'animaux, de produits animaux bruts et des matières et objets pouvant servir comme véhicule à la contagion, et l'importance réduite que ces échanges ont actuellement pour les deux pays, les deux Hautes Parties Contractantes sont tombées d'accord de différer provisoirement la conclusion d'une Convention Vétérinaire concernant l'importation des animaux et des produits animaux.

Toutefois les deux Hautes Parties Contractantes se donnent mutuellement l'assurance en ce qui concerne l'importation des animaux, des produits animaux bruts et des matières ainsi que des objets pouvant servir comme véhicule à la contagion, du territoire de l'une des Hautes Parties Contractantes sur le territoire de l'autre Partie, que les dispositions prévues dans les lois et règlements vétérinaires en vigueur sur le territoire de l'une des Hautes Parties Contractantes seront appliquées dans le sens de la plus grande loyauté et bienveillance possible et seulement dans le but d'assurer la protection sanitaire du bétail indigène.

Fait à Varsovie, en double exemplaire, le 23 Juin mil neuf cent trente.

G. Davidesco

L. S.

César Popesco

L. S.

Alfred Wysocki

L. S.

Mieczysław Sokołowski

L. S.

Annexe No. 1

Convention Vétérinaire

entre la Pologne et la Roumanie annexée à la Convention de Commerce et de Navigation.

Article 1.

Le transit par le territoire de l'une des Hautes Parties Contractantes des animaux, de leurs produits

rzęcych, jak również materiałów lub przedmiotów mogących przenieść zaraźliwą chorobę, a pochodzących z terytorjum drugiej Układającej się Strony, będzie ograniczony do pewnych punktów granicznych.

Układające się Strony przed wejściem w życie niniejszej konwencji podadzą sobie do wiadomości wykaz urzędów celnych, otwartych dla przewozu zwierząt, surowych produktów zwierzęcych, jak również materiałów lub przedmiotów, mogących przenieść zaraźliwą chorobę. Strony zobowiązują się zorganizować służbę w tych urzędach tak, by odpowiadała wymogom weterynaryjnym i potrzebom handlowym, oraz będą sobie podawały do wiadomości we właściwym czasie zmiany wprowadzone do wymienionego wykazu.

Artykuł 2.

Zwierzęta wymienione w artykule 1 obejmują osobniki gatunków: koni, osłów i ich krzyżowań, bydła rogatego, owiec, kóz, świń, jako też drobiu.

Artykuł 3.

Przewóz zwierząt, wymienionych wyżej w artykule 2 i produktów pochodzących z tych zwierząt, jak również materiałów i przedmiotów, mogących przenieść zaraźliwą chorobę — nie będzie przedmiotem żadnego uprzedniego lub specjalnego zezwolenia ze strony państwa tranzytującego.

Przewóz zwierząt żywych innych gatunków winien być przedmiotem osobnego zezwolenia państwa tranzytującego.

Artykuł 4.

Zwierzęta przewożone tranzytem będą poddane na granicy badaniu skutecznionemu przez lekarza weterynaryjnego.

Zwierzęta będą zaopatrzone w świadectwo miejsca pochodzenia i zdrowia ze wskazaniem miejsca pochodzenia i miejsca przeznaczenia zwierząt.

Świadectwo (którego wzór jest załączony do niniejszej konwencji, wzór Nr. 1) winno zawierać zaświadczenie wydane przez państwowego lub przez państwo upoważnionego lekarza weterynaryjnego, że zwierzęta w chwili załadowania zostały uznane za zdrowe i wolne od wszelkiej zaraźliwej choroby i że nie panował (a):

a) co najmniej od 6 miesięcy—księgosusz i zaraza płucna bydła rogatego,

b) co najmniej od 10 dni—zaraza stadnicza koni, zaraza, pomór świń i ospa owcza,

c) co najmniej od 21 dni—pryszczycza i pomór drobiu—ani w gminie pochodzenia, ani w gminach granicznych, ani też, że w miejscowościach, przez które zwierzęta doprowadzone zostały do miejsca załadowania na kolej lub statek, niema żadnego wypadku zarazy płucnej bydła rogatego, pryszczyczy, ospy owczej, pomoru świń, zarazy stadniczej koni, zakaźnego zapalenia jelit, zarazy świń i pomoru

ainsi que des matières ou objets susceptibles de transmettre une maladie contagieuse, de provenance du territoire de l'autre Partie Contractante, sera limitée à certains points de la frontière.

Les Parties Contractantes se communiqueront, avant la mise en vigueur de la présente Convention, la liste des bureaux de douane ouverts au transit des animaux et de leurs produits bruts ainsi que des matières ou objets susceptibles de transmettre une maladie contagieuse. Elles s'engagent à y organiser le Service de manière à donner satisfaction aux exigences vétérinaires et aux nécessités commerciales. Elles se communiqueront également en temps utile, les modifications apportées à ladite liste.

Article 2.

Les animaux visés à l'article premier comprennent les sujets des espèces chevaline, asine et leurs croisement, bovine, ovine, caprine, porcine, ainsi que les volailles.

Article 3.

Le transit des animaux visés à l'article 2 ci-dessus et de leurs produits, ainsi que des matières ou objets susceptibles de transmettre une maladie contagieuse ne fera l'objet d'aucune autorisation préalable ou spéciale de la part de l'État du transit.

Le transit des animaux vivants des autres espèces devra faire l'objet d'une autorisation spéciale de l'État du transit.

Article 4.

Les animaux en transit seront soumis à la frontière à une visite faite par un médecin vétérinaire.

Les animaux seront accompagnés d'un certificat d'origine et de santé indiquant le lieu d'origine et le lieu de destination des animaux.

Le certificat (dont le modèle est joint à la présente Convention, modèle 1) doit contenir l'attestation, délivrée par un médecin vétérinaire de l'État ou autorisé par l'État, que les animaux ont été trouvés sains et exempts de toute maladie contagieuse au moment de l'embarquement, et qu'il n'existait:

a) depuis au moins 6 mois — la peste bovine et la péripneumonie contagieuse des bovidés;

b) depuis au moins 40 jours — la dourine, la peste porcine, l'entérite infectieuse, la septicémie du porc et la clavelée;

c) depuis au moins 21 jours—la fièvre aphteuse et la peste aviaire; ni dans la commune d'origine ni dans les communes limitrophes, non plus que dans les localités parcourues jusqu'au lieu d'embarquement par voie ferrée ou par bateau, aucun cas de péripneumonie contagieuse, de fièvre aphteuse, de clavelée, de peste de porc, de dourine, d'entérite infectieuse, de septicémie de porc et de peste aviaire. Ces restrictions

drobiu. Te zastrzeżenia ograniczone są dla każdej choroby do gatunków zwierząt wrażliwych na daną chorobę.

Stwierdzenie pojedynczych wypadków węglika, szelestnicy, nosacizny, różycy, zarazy dziczyzny bydła rogatego i świń, jako też świerzbu nie stoi na przeszkodzie do wystawienia świadectwa, z wyjątkiem świadectw dla zwierząt pochodzących z zagród lub miejscowości poddanych obserwacji weterynaryjnej stosownie do przepisów weterynaryjnych państwa eksportującego.

Stwierdzenie świerzbu u zwierząt należących do gatunku owiec i kóz nie będzie stanowiło przeszkody do wystawienia świadectwa dla zwierząt jednodokopytowych i naodwrot.

Dla zwierząt jednodokopytowych i bydła rogatego świadectwa będą jednostkowe. Dla zwierząt należących do gatunków owiec, kóz, świń, jak również dla drobiu świadectwa będą zbiorowe. Świadectwa zbiorowe winny obejmować wyłącznie zwierzęta tego samego gatunku należące do tej samej osoby, przeznaczone do tej samej miejscowości i objęte tym samym transportem; winny one zawierać wskazówki, wystarczające do uniemożliwienia jakiegokolwiek zamiany zwierząt.

Świadectwa winny być wydawane nie wcześniej, niż na trzy dni przed wysłaniem w drogę przesyłki, nie licząc dnia wydania. Przewóz winien się odbyć bez przerwy. W razie przerwy w przewozie z powodu siły wyższej państwowy lub przez państwo upoważniony lekarz weterynaryjny kraju pochodzenia lub kraju tranzytującego zamieści na odwrotnej stronie odnośnego świadectwa miejsca pochodzenia i zdrowia formułkę przytoczoną we wzorze Nr. 2, dołączonym do niniejszej konwencji (wzór Nr. 2).

Wszystkie zwierzęta należące do przesyłki winny być przedstawione do badania sanitarno-weterynaryjnego na granicy kraju tranzytującego. Wyjątek stanowią wypadki śmierci przypadkowej, stwierdzone przez władze weterynaryjne jednej z wysokich Układających się Stron i zaświadczone przez te władze na świadectwie miejsca pochodzenia i zdrowia.

Czas trwania podróży ustala się według listu przewozowego lub papierów okrętowych.

Artykuł 5.

Przewożone mięso, tłuszcze zwierzęce, smalec i wszelkie przetwory mięsne będą poddane kontroli weterynaryjnej na granicy państwa tranzytującego.

Mięso i przetwory mięsne winny być zaopatrzone w świadectwo miejsca pochodzenia i zdrowotności zgodnie z wzorem dołączonym do niniejszej konwencji (wzór Nr. 3), stwierdzające, że pochodzą wyłącznie ze zwierząt poddanych przed ubojem i po uboju badaniu państwowego lub przez państwo upoważnionego lekarza weterynaryjnego, który uznał to mięso za zdrowe, zdatne do spożycia dla ludzi bez ograniczenia i że było przyrządzane i przerabiane według wszelkich przepisów higieny. Świadectwo wystawione dla mięsa wieprzowego lub

sont limitées pour chaque maladie aux espèces réceptives.

La constatation de cas sporadiques de charbon bactérien, de charbon emphysémateux ou symptomatique, de morve, de rouget du porc, de septicémie hémorragique des ruminants et du porc, non plus que de la rage, n'empêchera pas la délivrance du certificat, sauf pour les animaux des étables ou localités soumises au contrôle vétérinaire d'après les règlements vétérinaires du pays d'exportation.

La constatation de la gale chez les animaux des espèces ovine et caprine n'empêchera pas la délivrance du certificat pour les solipèdes et vice-versa.

Pour les solipèdes et les bovidés, les certificats seront individuels, pour les animaux des espèces ovine, caprine, porcine, ainsi que pour les volailles les certificats seront collectifs. Les certificats collectifs ne pourront comprendre que des animaux de même espèce appartenant à une seule personne, destinés à une même localité et compris dans un même transport; ils devront contenir des indications suffisantes pour empêcher toute substitution d'animaux.

Les certificats ne devront pas être délivrés plus de trois jours avant la mise en route non compris le jour de la délivrance. Le transport devra être effectué sans interruption. En cas de rupture de charge pour cause de force majeure le médecin vétérinaire de l'État ou autorisé par l'État du pays d'origine ou du pays de transit, notera au verso du certificat respectif d'origine et de santé une clause établie au modèle No. 2 joint à la présente Convention (modèle No. 2).

Les animaux d'un convoi doivent être présentés en totalité à la visite sanitaire vétérinaire à la frontière du pays de transit. Exception sera faite en cas de mort accidentelle constatée par les autorités vétérinaires de l'une des Hautes Parties Contractantes et attestée par elles sur le certificat d'origine et de santé.

La durée du voyage est établie d'après la lettre de voiture ou les papiers de bord.

Article 5.

La viande, les graisses, les saindoux et toutes les préparations de viande en transit seront soumises à la frontière de l'État de transit au contrôle vétérinaire.

Les viandes et préparations de viandes doivent être accompagnées d'un certificat d'origine et de salubrité conforme au modèle joint à la présente Convention (modèle 3), attestant qu'elles proviennent exclusivement d'animaux soumis, avant et après l'abatage, à la visite d'un médecin vétérinaire de l'État ou autorisé par l'État, qui aura déclaré ces viandes saines, propres à la consommation humaine sans condition, préparées et manipulées suivant toutes les règles de l'hygiène. Pour les viandes de porc ou préparations de viandes de porc, le certificat mentionnera qu'un

przetworów z mięsa wieprzowego winno zawierać wzmiankę, że wykonane zostało badanie na włośnię z wynikiem ujemnym.

Mięso winno być oznakowane pieczęcią, odbitą na dołączonym do przesyłki świadectwie. Każde świadectwo winno się odnosić tylko do mięsa tego samego gatunku zwierząt, do mięsa tego samego pochodzenia, należącego do tego samego właściciela, wysłanego do tego samego odbiorcy.

Wycinania, zeskrobywanie błon surowicznych, jak również usuwanie gruczołów chłonnych z ich naturalnego położenia pociągają za sobą w każdym wypadku cofnięcie odnośnego mięsa.

Mięso świeże lub konserwowane zapomocą jednego z zabiegów chłodniczych winno być przedstawiane do kontroli weterynaryjnej kraju tranzytującego na warunkach następujących:

a) mięso wołu: całe zwierzęta, skóra ściągnięta lub nie, podzielona na połowy lub ćwiartki,

b) mięso owcy i kozy: całe zwierzęta, skóra ściągnięta lub nie, lub podzielona na połowy,

c) mięso świni: całe zwierzęta lub podzielone na połowy z sadłem lub bez; sadło może być przewożone oddzielnie.

Artykuł 6.

Surowe produkty zwierzęce w stanie świeżym mogą być poddane przez państwo tranzytujące kontroli weterynaryjnej na granicy. Będą one zaopatrzone w świadectwo (którego wzór jest załączony do niniejszej konwencji — wzór Nr. 4), wystawione przez państwowe lub przez państwo upoważnionego lekarza weterynaryjnego, pozwalające na stwierdzenie ich tożsamości i stwierdzające, że produkty te pochodzą ze zwierząt wolnych od zaraźliwych chorób, mogących się przenieść przez te produkty na ludzi lub zwierzęta.

Świadectwo takie nie będzie wymagane dla produktów, które zostały poddane zabiegowi uważanemu za dający dostateczne zabezpieczenie z punktu widzenia profilaktycznego (wysuszenie, solenie, poddanie działaniu arseniku lub innych środków, pranie antyseptyczne, poddanie działaniu pary, odkażenie etc.). Będą dopuszczone do przewozu bez świadectwa i nie będą poddawane ograniczeniom ze względów policyjno-weterynaryjnych: łój wytapiany, skwarki w stanie denaturowanym, wełna wywapiana lub myta, w celach przemysłowych, odpadki oraz wełna pochodząca z garbarni, pióra wszelkiego rodzaju, opakowane w szczelne worki jelita, gardziele, żołądki, pęcherze, kopyta wysuszone lub solone, odpowiednio opakowane lub umieszczone w skrzyniach bądź w zamkniętych beczułkach; skóry zwierząt dzikich, wywapiione odpadki skór, szczecina i sierść zwierzęca zupełnie wysuszona, wygotowana lub wywapiiona (ogony, grzywy etc.); rogi, kopyta, racice, kości, wszystko odtłuszczone, wygotowane lub wysuszone i pozbawione części miękkich; szmaty przeznaczone do celów przemysłowych; jaja, mleko i produkty mleczne.

examen trichinoscopique a été pratiqué avec un résultat négatif.

Les viandes seront marquées avec une estampille reproduite sur le certificat accompagnant l'envoi. Chaque certificat devra s'appliquer à de viandes d'une même espèce animale et d'une même origine appartenant au même propriétaire et expédiées à un même destinataire.

Les excisions, le grattage de séreuses ainsi que l'enlèvement des ganglions normalement adhérents entraînent, en tous les cas, le refoulement des viandes respectives.

Les viandes fraîches ou conservées par un procédé frigorifique devront être présentées au contrôle vétérinaire du pays de transit dans les conditions suivantes:

a) viande de boeuf, animaux entiers, dépouillés ou non, divisés par moitiés ou par quartiers;

b) viande de mouton et de chèvre; animaux entiers, dépouillés ou non, ou divisés par moitiés;

c) viande de porc; animaux entiers, ou divisés par moitiés avec ou sans le lard; celui-ci peut être transporté séparément.

Article 6.

Les produits animaux bruts frais pourront être soumis par l'État de transit au contrôle vétérinaire à la frontière; ils seront accompagnés d'un certificat dont le modèle est joint à la présente Convention (modèle 4) délivré par un médecin vétérinaire de l'État ou autorisé par l'État, permettant leur identification et attestant qu'ils proviennent d'animaux indemnes de maladies pouvant être communiquées à l'homme ou aux animaux par lesdits produits.

Le certificat ne sera pas exigé pour les produits qui ont subi un traitement considéré comme offrant une garantie suffisante au point de vue de prophylaxie (dessication, salaison, traitement arsénical ou autres, lavage antiseptique, étuvage, désinfection etc.). Seront admis en transit sans certificat, et ne seront pas soumis à des restrictions pour des raisons de police vétérinaire le suif fondu; les cretons dénaturés; la laine imprégnée de chaux ou lavée industriellement; les résidus de laine et la laine provenant de tanneries; les plumes de toute sorte emballées en sacs clos; les boyaux, les gosiers, les estomacs, les vessies, les ongles séchés ou salés, emballés convenablement ou mis en caisses ou en barils clos; les peaux des animaux sauvages; les résidus de peaux traités à la chaux; le poil de porc et le poil d'animaux parfaitement séché ou bouilli ou imprégné de chaux (queues, crinières etc.); les cornes, les sabots, les ongles, les os, tous dégraissés ou bouillis ou séchés et dégagés des parties molles; les résidus d'étoffes destinés à l'industrie; les oeufs, le lait et les produits laitiers.

Artykuł 7.

Article 7.

Transporty zwierząt przewożone tranzytem winny być zaopatrzone w zezwolenie na przywóz kraju przeznaczenia lub w zezwolenie na przewóz kraju przejmującego przesyłkę do dalszego przewozu pod tym warunkiem, że kraj przeznaczenia lub kraj tranzytujący zobowiąże się nie cofać w żadnym wypadku zwierząt, o ile wspomniane kraje nie zobowiązały się stale do niecofania w żadnym wypadku zwierząt, produktów zwierzęcych lub przedmiotów, mogących przenieść zaraźliwą chorobę.

Przewóz świeżego konserwowanego lub przyrządzonego mięsa, materiałów i przedmiotów, mogących przenieść zaraźliwą chorobę z terytorjum jednej z Układających się Stron przez terytorjum drugiej Strony kolejną w zamkniętych i zaplombowanych wagonach lub też statkami będzie dopuszczony bez wymagania żadnego uprzedniego zobowiązania się do przyjęcia przesyłki ze strony kraju przejmującego przesyłkę do dalszego przewozu lub kraju przeznaczenia.

Wagony podczas tranzytu winny być zaplombowane przez władze celne na stacji wejściowej kraju tranzytującego i w takim stanie będą przedstawione władzom celnym biura wejściowego kraju przeznaczenia lub kraju przejmującego przesyłkę do dalszego przewozu. Wagony, zawierające zwierzęta, będą plombowane w sposób, który da gwarancję, że zwierzęta nie będą mogły być ani zamienione, lub wyładowane, lecz który nie przeszkodzi ich żywieniu. Wszelkie wyładowanie lub przeładowywanie jest zasadniczo zakazane. W razie konieczności lub za specjalnym zezwoleniem wyładowanie lub przeładowanie będzie mogło być dokonane pod kontrolą państwowego lub przez państwo upoważnionego lekarza weterynaryjnego.

Wagony używane do przewozu zwierząt lub świeżych produktów zwierzęcych winny być doskonale uszczelnione.

Artykuł 8.

Article 8.

Zwierzęta uznane podczas badania weterynaryjnego na granicy za chore, zarażone lub podejrzane o jedną z chorób zaraźliwych, podlegającą obowiązkowi zgłoszenia, będą cofnięte, jak również przesyłki nie odpowiadające wymogom niniejszej konwencji.

Wyżej wspomniany lekarz weterynaryjny zanotuje na świadectwie powód cofnięcia, podpisze swoje stwierdzenie i zawiadomi bezzwłocznie właściwą graniczną władzę weterynaryjną drugiej Układającej się Strony. Świadectwo wraz z protokołem, dotyczącym stwierdzonych faktów i powziętych zarządzeń, będzie przesłane przez lekarza weterynaryjnego kraju tranzytującego centralnej władzy weterynaryjnej swego kraju, która powiadomi kraj pochodzenia.

Jeśli zostanie stwierdzona zaraźliwa choroba podlegająca obowiązkowi zgłoszenia w kraju tranzytującym pomiędzy zwierzętami przewożonymi tranzytem po przejściu przez stację wejściową do

Les transports des animaux en transit devront être accompagnés d'une autorisation d'importation du pays de destination ou d'une autorisation de transit du pays de transit à la sortie à cette condition que le pays destinataire ou le pays de transit prennent l'engagement de ne refouler en aucun cas les animaux, à moins que lesdits pays n'aient pris l'engagement permanent de ne refouler, en aucun cas, les animaux, produits animaux ou objets susceptibles de transmettre une maladie contagieuse.

Le transit de la viande fraîche, conservée ou préparée, des matières et des objets susceptibles de transmettre une maladie, du territoire d'une des Parties Contractantes à travers le territoire de l'autre, par voie ferrée, dans des wagons fermés et plombés ou par bateaux, sera admis sans que soit exigé aucun engagement préalable d'acceptation de la part du pays de transit à la sortie, ou du pays destinataire.

Les wagons en transit seront plombés par la douane de la station d'entrée du pays de transit et dans tel état ils seront présentés à la douane du bureau d'entrée du pays de destination ou du pays de transit à la sortie. Les wagons contenant les animaux seront plombés de façon, qui donnera des garanties que les animaux ne pourront pas être substitués ou déchargés, mais qui n'empêchera pas leur alimentation. Tout débarquement ou transbordement sera interdit en principe. En cas de nécessité ou après autorisation spéciale, le débarquement ou le transbordement pourront être effectués sous le contrôle d'un médecin vétérinaire de l'État ou autorisé par l'État.

Les wagons employés au transit des animaux ou des produits d'animaux frais devront être parfaitement étanches.

Les animaux reconnus lors de la visite vétérinaire à la frontière, atteints, contaminés ou suspects de l'une des maladies contagieuses dont la déclaration est obligatoire, seront refoulés ainsi que les envois qui ne répondent pas aux exigences de la présente Convention.

Le médecin vétérinaire ci-dessus indiqué notera sur le certificat le motif du refoulement, signera sa déclaration et avisera immédiatement l'autorité vétérinaire compétente de la frontière de l'autre Haute Partie Contractante. Le certificat, accompagné d'un procès-verbal des faits constatés, et des dispositions adoptées, sera transmis par le médecin vétérinaire du pays de transit à l'autorité vétérinaire centrale de son pays; celle-ci en donnera communication au pays d'origine.

Si une maladie contagieuse dont la déclaration est obligatoire dans le pays de transit, est constatée parmi les animaux en transit après que la station d'entrée a été franchie, à ces animaux s'appli-

tych zwierząt będą zastosowane przepisy ustaw i rozporządzeń obowiązujących w kraju tranzytującym. Odpis protokołu sporządzonego w tej sprawie będzie przesłany drugiej Stronie bezzwłocznie przez właściwą władzę weterynaryjną.

Artykuł 9.

W razie stwierdzenia księgosuszu lub zarazy płucnej bydła rogatego na terytorjum jednej z Układających się Stron druga Strona będzie miała prawo zakazania lub ograniczenia na czas trwania niebezpieczeństwa zarazy przewozu zwierząt, produktów zwierzęcych oraz materiałów lub przedmiotów mogących być nośnikiem zarazy.

Artykuł 10.

Jeśli skutek obrotu zwierzętami została zawleczona z obszaru jednej z Wysokich Układających się Stron na terytorjum drugiej Strony jedna z zaraźliwych chorób zwierzęcych, podlegających obowiązkowi zgłoszenia albo też, jeśli jedna z tych chorób przybrała charakter zagrażający na terytorjum jednej Strony druga Strona będzie miała prawo na czas trwania niebezpieczeństwa zarazy ograniczenia lub zakazania przewozu zwierząt należących do gatunków narażonych na zarażenie się odnośną chorobą a pochodzących z obszarów objętych zarazą lub zagrożonych. W tych samych warunkach ograniczenie lub zakaz przewozu będą mogły być rozciągnięte na produkty pochodzenia zwierzęcego lub na produkty mogące być nośnikiem zarazy.

Te ograniczenia lub zakazy przywozu mogą być stosowane wyłącznie do terytorjów objętych chorobą i do terytorjów graniczących. Jako terytorjum uważane są: w Rumunji — departamenty (judet), w Polsce — powiaty.

Przewóz nie może być zakazany w wypadku węglik, szelestnicy, zarazy dziczyzny i bydła rogatego, wścieklizny, nosacizny, różycy świń, gruźlicy i świerzbu.

Czasokres trwania niebezpieczeństwa zarazy dla chorób wymienionych w art. 4 pod literami a, b, c z wyjątkiem księgosuszu ogranicza się do czasokresów przewidzianych w tymże artykule. Czasokres ten będzie obliczany od dnia urzędowego oświadczenia ustalającego wygaśnięcie choroby.

Artykuł 11.

Centralne władze weterynaryjne obydwóch Układających się Stron będą ogłaszały co 15 dni biuletyny weterynaryjne, podające statystykę zaraźliwych chorób zwierzęcych. Taki biuletyn zaraz po ogłoszeniu będzie przesyłany bezpośrednio centralnej władzy weterynaryjnej drugiej Układającej się Strony.

Artykuł 12.

Jeżeli na terytorjum jednej z Wysokich Układających się Stron zostanie stwierdzony księgo-

queront les prescriptions des lois et règlements en vigueur au pays de transit; la copie du procès-verbal dressé dans cette matière sera transmise sans délai par l'autorité vétérinaire compétente à l'autre Partie.

Article 9.

Si la peste bovine ou la péripneumonie contagieuse des bovidés sont constatées sur le territoire de l'une des Hautes Parties Contractantes, l'autre Partie aura le droit de prohiber ou de limiter aussi longtemps que dure le danger de la contagion, le transit des animaux, de leurs produits, ainsi que des matières ou objets pouvant servir de véhicule à la contagion.

Article 10.

Si, du fait du trafic des animaux, une des maladies épizootiques dont la déclaration est obligatoire venait à être importée du territoire de l'une des Hautes Parties Contractantes à celui de l'autre ou bien si l'une de ces maladies revêtait un caractère menaçant dans le territoire de l'une des Parties, l'autre Partie aura le droit de limiter ou de prohiber, aussi longtemps que durera le danger, le transit des animaux appartenant aux espèces exposées à la maladie, en provenance des territoires envahis ou menacés. Dans ces mêmes conditions, la limitation ou la prohibition de transit pourra s'étendre aux produits d'origine animale ou capable de servir de véhicule à la contagion.

Ces limitations ou prohibitions à l'importation ne pourront s'appliquer qu'aux territoires envahis par la maladie et aux territoires limitrophes. On considère comme territoire: en Roumanie, les départements (judet) et en Pologne les districts (powiaty).

Le transit ne peut être prohibé dans le cas de charbon bactérien, de charbon bactérien, de septiciémie hémorragique, rage, morve, rouget du porc, tuberculose et gale.

La durée de la période de danger de contagion pour les maladies envisagées à l'article 4, lettres a., b., c., à l'exception de la peste bovine, sera limitée aux périodes prévues au même article. Cette durée sera calculée à partir du jour de la déclaration officielle qui établira la disparition de la maladie.

Article 11.

Les autorités centrales vétérinaires des deux Hautes Parties Contractantes publieront tous les 15 jours des bulletins vétérinaires indiquant la statistique des maladies contagieuses des animaux. Ce bulletin, aussitôt publié, sera directement transmis à l'autorité vétérinaire centrale de l'autre Partie Contractante.

Article 12.

Lorsque sur le territoire de l'une des Hautes Parties Contractantes on constate la peste bovine, la

susz, zaraza płucna bydła rogatego, zaraza stadnicza zwierząt jednokopytowych lub pryszczycza w formie ostrej z wysoką śmiertelnością, centralna władza weterynaryjna drugiej Wysokiej Układającej się Strony będzie powiadomiona w drodze telegraficznej.

Artykuł 13.

Każda z Wysokich Układających się Stron zastrzega sobie prawo, gdy uzna za stosowne i na czas, który uzna za potrzebny, wysłania delegata celem otrzymania informacji o stanie sanitarno-weterynaryjnym zwierząt, o organizacji służby weterynaryjnej i instytucji od niej zależnych, jak również o wykonywaniu przepisów weterynaryjnych.

Wysokie Układające się Strony wydadzą potrzebne zarządzenia celem ułatwienia wspomnianemu delegatowi wykonania jego funkcji.

Artykuł 14.

Niniejsza konwencja wejdzie w życie w tym samym czasie, co konwencja handlowa i nawigacyjna, podpisana w dniu dzisiejszym i będzie trwać tak długo, jak i ta konwencja.

Wszelkie spory, które mogłyby powstać między obydwoma Wysokimi Układającymi się Stronami, w sprawie interpretacji lub zastosowania niniejszej konwencji, będą załatwiane stosownie do postanowień przewidzianych w art. 31 konwencji handlowej i nawigacyjnej, podpisanej w dniu dzisiejszym.

Sporządzono w podwójnych egzemplarzach w Warszawie dnia 23 czerwca tysiąc dziewięćset trzydziestego roku.

G. Davidesco

L. S.

Cezary Popesco

L. S.

Alfred Wysocki

L. S.

Mieczysław Sokołowski

L. S.

Protokół końcowy.

W chwili przystąpienia do podpisania konwencji weterynaryjnej, dotyczącej przewozu zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego oraz materiałów i przedmiotów, mogących przenosić zaraźliwą chorobę, zawartej w dniu dzisiejszym, niżej podpisani pełnomocnicy, pragnąc sprecyzować i uzupełnić jej postanowienia, zgodzili się na to, co następuje:

1) W znaczeniu art. 8 niniejszej konwencji weterynaryjnej będą uważane za podejrzone zwierzęta, które przebywały w tym samym wagonie, albo na tym samym statku ze zwierzętami choremi lub zarażonymi; zwierzęta, które zetknęły się podczas ładowania lub wyladowania ze zwierzętami choremi lub zarażonymi oraz zwierzęta, które były narażone pośrednio na zarażenie się wskutek przejścia przez miejsca, nadbrzeża, albo pomosty niedezynfekowane etc.

péripleumonie contagieuse des bovidés, la dourine des solipèdes ou bien la fièvre aphteuse, sous une forme maligne, avec mortalité élevée, l'autorité centrale vétérinaire de l'autre Haute Partie Contractante sera immédiatement informée par voie télégraphique.

Article 13.

Chacune des Hautes Parties Contractantes se réserve le droit — quand elle jugera opportun et pour une durée qu'elle jugera nécessaire — d'envoyer un délégué pour obtenir des renseignements sur l'état sanitaire-vétérinaire des animaux, sur l'organisation du service vétérinaire et des institutions dépendantes ainsi que sur l'exécution des prescriptions vétérinaires.

Les Hautes Parties Contractantes prendront des mesures nécessaires pour faciliter au délégué ci-dessus cité l'exécution de ses fonctions.

Article 14.

La présente Convention entrera en vigueur en même temps que la Convention de Commerce et de Navigation signée en date de ce jour et aura la même durée que cette Convention.

Tous les différends qui pourraient surgir entre les deux Hautes Parties Contractantes au sujet de l'interprétation ou de l'application de la présente Convention seront réglés d'après les dispositions prévues à l'article 31 de la Convention de Commerce et de Navigation signée en date de ce jour.

Fait en double exemplaire à Varsovie, le 23 Juin mil neuf cent trente.

G. Davidesco

L. S.

César Popesco

L. S.

Alfred Wysocki

L. S.

Mieczysław Sokołowski

L. S.

Protocole final.

Au moment de procéder à la signature de la Convention vétérinaire concernant le transit des animaux, des produits d'origine animale et des matières et objets susceptibles de transmettre une maladie contagieuse, conclue en date de ce jour, les Plénipotentiaires soussignés, désireux de préciser et de compléter ces dispositions, sont convenus de ce qui suit:

1. Dans le sens de l'article 8 de la présente Convention vétérinaire seront considérés comme suspects les animaux ayant séjourné dans le même wagon ou le même bateau avec des animaux malades ou contaminés; ceux qui ont été en contact pendant le chargement ou le déchargement avec les animaux malades ou contaminés; ceux qui ont été exposés à une contagion indirecte par le passage dans des locaux, sur des quais ou passerelles non désinfectés etc.

2) Konie wyścigowe, konie, przeznaczone na konkursy lub zawody sportowe, będą mogły być dopuszczone do przywozu bez uprzedniego zezwolenia oraz do przewozu, jeśli zostały zaopatrzone zamiast świadectwa przewidzianego przez niniejszą konwencję w świadectwo wystawione przez prezesów towarzystw hippicznych (których wykaz będzie notyfikowany drugiej Stronie przez każdą z Wysokich Układających się Stron). Świadectwo to winno być zaopatrzone w stempel i wizę klubu albo towarzystwa i winno zawierać nazwisko i miejsce stałego zamieszkania właściciela, dokładny opis zwierzęcia, jego pochodzenie i miejsce przeznaczenia, jak również zaświadczenie państwowego lub przez państwo upoważnionego lekarza weterynaryjnego, stwierdzające, że zwierzę jest zdrowe i że zakład, z którego zwierzę pochodzi, jest wolny od zaraźliwych chorób.

3) Zaznacza się, że postanowienia niniejszej konwencji mogą być rozciągnięte, jeżeli zaszłaby potrzeba, w drodze nowego układu między Wysokimi Układającymi się Stronami na inne choroby, znane lub obecnie nieznanne, a których zawleczenia można się słusznie obawiać.

4) Pilne zawiadomienia, dotyczące stosowania niniejszej konwencji, mogą być wymieniane bezpośrednio przez władze centralne weterynaryjne każdej z Wysokich Układających się Stron; odpisy zawiadomień będą przesyłane drogą dyplomatyczną.

5) Gdy jedna z Wysokich Układających się Stron będzie powiadomiona o ukazaniu się księgosuszu, z razy płucnej bydła rogatego, jak również zarazy stadniczej zwierząt jednokopytowych na terytorjum należącym do sąsiadującego państwa trzeciego, jest zobowiązana zawiadomić o tem telegraficznie drugą Wysoką Układającą się Stronę, komunikując o środkach ochronnych, zastosowanych przeciw zawleczeniu jednej z tych chorób.

6) Świadectwa wystawiane zgodnie z niniejszą konwencją winny być zredagowane w języku państwa wystawiającego oraz zawierać tłumaczenie na język francuski, zamieszczone między wierszami.

7) Dla świadectw wystawianych zgodnie z niniejszą konwencją nie jest wymagana wiza konsularna.

8) Każda z Wysokich Układających się Stron zobowiązuje się na czas trwania niniejszej konwencji nie podwyższać opłat za badanie weterynaryjne na granicy, obowiązujących w chwili zawarcia niniejszej konwencji.

Sporządzono w Warszawie, w podwójnym egzemplarzu, dnia 23 czerwca 1930 r.

G. Davidesco

L. S.

Alfred Wysocki

L. S.

Cezar Popesco

L. S.

Mieczysław Sokołowski

L. S.

2. Les chevaux de course, les chevaux destinés aux concours ou aux épreuves sportives, pourront être admis à l'importation sans une autorisation préalable, et au transit s'ils sont accompagnés, au lieu du certificat prévu par cette Convention, d'un certificat délivré par les Présidents des Sociétés hippiques (dont la liste sera notifiée à l'autre par chacune des Hautes Parties Contractantes). Ce certificat devra porter le timbre et le visa du Club ou de la Société et contenir le nom et le domicile du propriétaire, le signalement exact de l'animal, sa provenance et le lieu de destination, ainsi que la déclaration d'un vétérinaire de l'État ou autorisé par l'État, attestant la bonne santé de l'animal et déclarant que l'établissement d'où il provient est indemne de maladies contagieuses.

3. Il est spécifié que les dispositions de la présente Convention pourront être étendues, s'il y a lieu, par un nouvel accord entre les Hautes Parties Contractantes, à d'autres maladies, connues ou inconnues à l'heure actuelle, et dont la transmission pourrait être légitimement redoutée.

4. Les communications urgentes relatives à l'application de la présente Convention pourront être échangées directement par les autorités vétérinaires centrales de chacune des Hautes Parties Contractantes; copie en sera transmise par la voie diplomatique.

5. Quand l'une des Hautes Parties Contractantes sera informée sur l'apparition de la peste bovine, de la péripneumonie contagieuse des bovidés ainsi que la dourine des solipèdes sur le territoire appartenant à un État tiers limitrophe, elle est tenue à porter cette information par la voie télégraphique à la connaissance de l'autre Haute Partie Contractante en communiquant les mesures préventives qui ont été appliquées contre l'invasion d'une de ces maladies.

6. Les certificats établis conformément à la présente Convention devront être rédigés dans la langue de l'État qui les délivre et porter une traduction interlinéaire en français.

7. Le visa d'un Consulat n'est pas exigé pour les certificats établis conformément à la présente Convention.

8. Chacune des Hautes Parties Contractantes s'engage à ne pas augmenter les taxes de visite vétérinaire à la frontière, pendant la durée de la présente Convention, en vigueur à la date de la conclusion de la présente Convention.

Fait à Varsovie, en double exemplaire, le 23 Juin mil neuf cent trente.

G. Davidesco

L. S.

Alfred Wysocki

L. S.

César Popesco

L. S.

Mieczysław Sokołowski

L. S.

Wzór 1.

Modèle 1.

Departament (Województwo)
Gmina (gmina)

Département (Województwo)
Commune (gmina)

**ŚWIADECTWO MIEJSCA POCHODZENIA
I ZDROWIA DLA ZWIERZĄT.**

**CERTIFICAT D'ORIGINE ET DE SANTÉ
POUR LES ANIMAUX ¹⁾.**

Nizej podpisany
(nazwisko i tytuł państwowego lub przez państwo upoważnionego lekarza weteryn.)
zaświadcza, że zbadał dnia
(data badania słownie)

Le soussigné
(nom et titre du vétérinaire d'État ou autorisé par l'État)
certifie avoir visité le
(date de la visite en toutes lettres)
l'animal

zwierzę
zwierzęta

dont le signalement suit:

(którego(ych) opisanie następuje:

les animaux

Opisanie zwierzęcia: Wskazówki:

Signalement de l'animal: Renseignements:

1) gatunek 1) nazwisko, imię i miejsce zamieszkania nadawcy zwierzęcia

1. Espèce: 1. Nom, prénoms et domicile de l'expéditeur de l'animal:

2) płeć 2) miejsce pochodzenia zwierzęcia

2. Sexe: 2. Lieu d'origine de l'animal:

3) maść 3) nazwisko, imię i miejsce zamieszkania odbiorcy

3. Robe: 3. Nom, prénoms et domicile du destinataire:

4) znaki szczególne 4) miejsce przeznaczenia wraz ze wskazaniem stacji wyładowania

4. Signes particuliers: 4. Lieu de destination, avec indication de la gare de déchargement:

i uznał je za zdrowe i wolne od wszelkiej zaraźliwej choroby w chwili załadowania i że niema w gminie pochodzenia ani w gminach sąsiadujących, ani też w miejscowościach, przez które zwierzęta doprowadzone zostały, aż do miejsca załadowania na kolej lub na statek, żadnego wypadku zarazy płucnej bydła rogatego, pryszczycy, ospy owczej, pomoru świń, zarazy stadniczej koni, zakaźnego zapalenia jelit, zarazy świń i pomoru drobiu.

et les avoir reconnus sains et exempts de toute maladie contagieuse au moment d'embarquement et qu'il n'existe pas dans la commune d'origine ou dans les communes limitrophes non plus que dans les localités parcourues jusqu'au lieu d'embarquement par voie ferrée ou par bateau, aucun cas de péripneumonie contagieuse, de fièvre aphteuse, de clavelée, de peste de porc, de dourine, d'entérite infectieuse, de septicémie du porc et de peste aviaire.

Równocześnie zaświadczam, że ani w gminie pochodzenia, ani w gminach sąsiadujących nie panowały:

De même je certifie qu'il n'existait ni dans la commune d'origine ni dans les communes limitrophes:

a) co najmniej od 6 miesięcy — księgosusz i zaraza płucna bydła rogatego;

a) depuis au moins six mois — la peste bovine et la péripneumonie contagieuse de bovidés;

b) co najmniej od 40 dni — zaraza stadnicza koni, pomór świń, zakaźne zapalenie jelit, zaraza świń i ospa owcza;

b) depuis au moins 40 jours — la dourine, la peste porcine, l'entérite infectieuse, la septicémie du porc et la clavelée;

c) co najmniej od 21 dni — pryszczycza i pomór drobiu.

c) depuis au moins vingt et un jours — la fièvre aphteuse et la peste aviaire.

Rozumie się, że te ograniczenia odnoszą się dla każdej choroby do zwierząt na nią wrażliwych.

Il est bien entendu que ces restrictions sont limitées, pour chaque maladie aux espèces réceptives.

Sporządzono w dnia
(data słownie)

Fait à le
(la date en lettres)

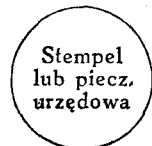

Podpis państwowego lub przez państwo upoważnionego lekarza weterynaryjnego (wzmianka o jego stanowisku służbowym)

Signature ou vétérinaire d'État ou autorisé par l'État (mention de sa qualité).

vu:

Widziałem — naczelnik gminy

le maire

¹⁾ Voir au verso.

Wzór 2.

Do zamieszczenia na odwrotnej stronie wzoru 1.

Państwo.....
 Departament (Województwo).....
 Gmina (gmina)

**ŚWIADECTWO DO WYSTAWIENIA W RAZIE
 PRZERWY W PRZEWOZIE.**

Niżej podpisany.....
 (nazwisko i stanowisko służbowe)
 zaświadcza, że zbadał w..... zwierzę
 zwierzęta, wymienione w niniejszym świadectwie i zastał je zdrowe i wolne od wszelkiej zaraźliwej choroby.

Zaświadcza, że podczas pobytu w.....
 zwierzęta nie były narażone na zarażenie się jedną z chorób wymienionych w niniejszym świadectwie.

Sporządzono w..... dnia

.....
 Państwowy lub upoważniony przez państwo
 lekarz weterynaryjny

Wzór 3.

Departament (Województwo).....
 Gmina (gmina).....

**ŚWIADECTWO MIEJSCA POCHODZENIA
 I ZDROWOTNOŚCI DLA MIĘSA I PRZE-
 TWORÓW MIĘSNYCH.**

Niżej podpisany.....
 (nazwisko i tytuł państwowego lub przez państwo upoważnionego lekarza weteryn.)
 zaświadcza, że mięso (przetwory pochodzenia zwierzęcego), którego opisanie następuje:

(waga)

(rodzaj towaru)

oznakowane, jak następuje:

wysłane z.....
 (miejscowość wysłania)

przez.....
 (nazwisko i adres nadawcy)

i przeznaczone dla.....
 (nazwisko i adres odbiorcy)

przewożone.....
 (sposób przewozu, nazwa statku, jeżeli zajdzie potrzeba)

pochodzi w całości ze zwierząt, poddanych badaniu weterynaryjnemu przed ubojem i po uboju i że zo-

Modèle 2.

(à insérer au verso du Modèle No. 1)

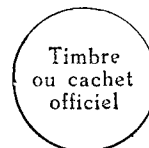
l'État.....
 Département (Województwo).....
 Commune (gmina)

**CERTIFICAT
 À DÉLIVRER EN CAS D'INTERRUPTION
 DE TRANSPORT.**

Le soussigné.....
 (nom et qualité)
 certifie avoir visité à.....
 le { les animaux } visés dans le présent certificat et
 l'animal } les avoir trouvés sains et exempts de toute maladie contagieuse.

Certifie qu'ils n'ont pas été exposés, pendant leur séjour à une contagion par l'une des maladies visées au présent certificat.

Fait à..... le

.....
 Le vétérinaire d'État ou autorisé par l'État.

Modèle 3.

Département (Województwo).....
 Commune (gmina).....

**CERTIFICAT D'ORIGINE ET DE SALUBRITÉ
 POUR LA VIANDE ET LES PRÉPARATIONS
 DE VIANDES.**

Le soussigné.....
 (nom et titre du vétérinaire de l'État ou autorisé par l'État)
 certifie que la viande (les préparations de viandes) dont la désignation suit:

(poids)

(nature des marchandises)

portant les marques ci-après:

expédiée de.....
 (localité d'expédition)

par.....
 (nom et adresse de l'expéditeur)

et destinée à.....
 (nom et adresse du destinataire)

transportée par.....
 (mode de transport, nom du navire s'il y a lieu)

provient en totalité d'animaux soumis avant et après l'abatage à la visite vétérinaire et qu'elle a été re-

stało uznane za zdrowe, zdatne bezwarunkowo do spożycia ludzkiego i (dla mięsa wieprzowego wiejskiego lub przetworów z mięsa wieprzowego) że dokonane zostało badanie na włośnię z wynikiem ujemnym.

Sporządzono w dnia

Podpis państwowego lub przez państwo upoważnionego lekarza weterynaryjnego.

Widziałem — naczelnik gminy.

connue saine, propre à la consommation humaine sans condition, et (pour les viandes de porc ou préparation de viandes de porc) — qu'un examen trichinoscopique a été pratiqué avec un résultat négatif.

Fait à le

Signature du vétérinaire d'État ou autorisé par l'État.

vu:

le maire

Timbre ou cachet officiel

Wzór 4.

Modèle 4.

Departament (Województwo)
Gmina (gmina)

ŚWIADECTWO WETERYNARYJNE DLA SUROWYCH PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO.

Niżej podpisany
(nazwisko i tytuł państwowego lub przez państwo upoważnionego lekarza weterynaryjnego).

zaświadcza, że produkty pochodzenia zwierzęcego, których opisanie następuje:

(waga)
(rodzaj towaru)

oznakowane, jak następuje:

wysłane z
(miejsce wysłania)

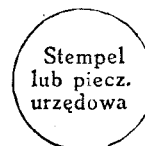
przez
(nazwisko i adres nadawcy)

i przeznaczone dla
(nazwisko i adres odbiorcy)

przewożone przez
(sposób przewozu, nazwa statku, jeśli zajdzie potrzeba)

pochodzą w całości ze zwierząt uznanych za wolne od chorób, które mogą być przeniesione przez te produkty na człowieka lub zwierzęta.

Sporządzono w dnia

Podpis państwowego lub przez państwo upoważnionego lekarza weterynaryjnego.

Widziałem — naczelnik gminy.

Département (Województwo)
Commune (gmina)

CERTIFICAT VÉTÉRINAIRE POUR LES PRODUITS BRUTS D'ANIMAUX.

Le soussigné
(nom et titre du vétérinaire d'État ou autorisé par l'État)

certifie que les produits d'origine animale dont la désignation suit:

(poids)
(nature des marchandises)

portant les marques ci-après:

expédiés de
(localité d'expédition)

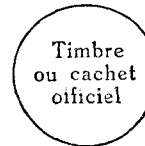
par
(nom et adresse de l'expéditeur)

et destinés à
(nom et adresse du destinataire)

transportés par
(mode de transport, nom du navire s'il y a lieu)

proviennent en totalité d'animaux reconnus indemnes de maladies pouvant être communiquées à l'homme ou aux animaux par lesdits produits.

Fait à le

Signature du vétérinaire d'État ou autorisé par l'État.

vu:

le maire

Timbre ou cachet officiel

Zaznajomiwszy się z powyższymi konwencją, aneksami, notami, protokółami i wzorami, uznaliśmy je i uznajemy za słuszne zarówno w całości jak i każde z postanowień w nich zawartych; oświadczamy, że są przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone i przyrzekamy, że będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydaliśmy akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 15 kwietnia 1932 r.

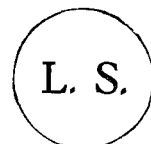
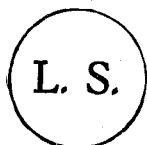
(—) *I. Mościcki*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej
Prezes Rady Ministrów:

w z. (—) *Wł. Zawadzki*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *August Zaleski*

Après avoir vu et examiné lesdits Convention, annexes, notes, Protocoles et modèles y joints, Nous les avons approuvés et approuvons en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues; déclarons qu'ils sont acceptés, ratifiés et confirmés et promettons qu'ils seront inviolablement observés.

En foi de Quoi Nous avons donné les Présentes, revêtues du Sceau de la République.

A Varsovie, le 15 avril 1932.

(—) *I. Mościcki*

Par le Président de la République
p. Le Président du Conseil des Ministres:

(—) *Wł. Zawadzki*

Le Ministre des Affaires Étrangères:

(—) *August Zaleski*